

RAZISKOVALNA NALOGA

Zoja Hanc, 7. a

Nejc Mencigar, 7. b

OSNOVNA ŠOLA SVETI JURIJ
SVETI JURIJ 13

VPLIV SOCIALNIH OMREŽIJ NA ŽIVLJENJE MLADOSTNIKOV

Raziskovalno področje: sociologija

Avtorja: ZOJA HANC, 7. a in NEJC MENCIGAR, 7. b

Mentorica: Anita FARTEK, univ. dipl. psih.

Sveti Jurij, junij 2020

ZAHVALA

Za pomoč in sodelovanje se zahvaljujemo:

- mentorici Aniti Fartek za nasvete in spodbudo;
- anketiranim osnovnošolcem in srednješolcem, da so si vzeli čas in sodelovali v najini anketi;
- svetovalnim delavkam vključenih šol za pomoč pri anketiranju;
- učiteljici Liljani Hajdinjak Zelko za lektoriranje naloge;
- učiteljici Katarini Sluga za prevod povzetka;
- učiteljici Bojani Škaper Mertelj za pomoč pri tehničnem oblikovanju raziskovalne naloge;
- ravnatelju šole, ki je finančno omogočil nastanek najine raziskovalne naloge.

Vsem, ki so nama na kakršenkoli način pomagali, še enkrat najlepša hvala.

VSEBINSKO KAZALO

POVZETEK	2
ABSTRACT	3
1 TEORETIČNI UVOD.....	4
1.1 KAJ SO SOCIALNA OMREŽJA?	4
1.2 MEDOSEBNI ODNOSI IN SOCIALNA OMREŽJA	6
1.3 RAZISKAVE O VPLIVU SOCILANIH OMREŽIJ.....	8
1.4 OPREDELITEV PROBLEMA IN HIPOTEZE	9
2 EMPIRIČNI DEL.....	11
2.1 VZOREC.....	11
2.2 UPORABLJENI PRIPOMOČEK, POSTOPEK ZBIRANJA IN OBDELAVE PODATKOV	11
3 REZULTATI.....	12
4 DISKUSIJA.....	38
5 ZAKLJUČEK.....	46
6 LITERATURA.....	48
7 PRILOGA.....	49

POVZETEK

Uporaba socialnih omrežij je med mladimi vedno bolj razširjena. Uporabljamo jih osnovnošolci in srednješolci, zato sva se odločila raziskati vpliv socialnih omrežij na življenje mladostnikov v teh dveh starostnih skupinah (katera socialna omrežja uporabljamo, kako pogosto, ali to vpliva na naše prijateljske odnose, učenje ...). Zanimalo naju je tudi, ali prihaja do razlik med tema dvema starostnima skupinama (osnovnošolci in srednješolci).

V ta namen sva pripravila anketni vprašalnik o uporabi socialnih omrežij. V vzorec je bilo vključenih 326 anketirancev. Anketiranci so bili iz osnovnih in srednjih šol, od tega 140 osnovnošolcev in 186 srednješolcev. Vključeni osnovnošolci so bili iz 6. – 9. razreda, vključeni srednješolci pa od 1. – 4. letnika. Glede na spol je bilo vključenih 174 žensk in 148 moških, 4 anketiranci niso označili spola.

Iz dobljenih rezultatov sva izvedela, da spletna omrežja vplivajo na življenje mladostnikov, saj jih uporablja velika večina anketirancev. Mladostniki uporabljajo več socialnih omrežij, najbolj priljubljen je Snapchat. Ugotovila sva, da prihaja do tveganih vedenj pri uporabi socialnih omrežij. Tako bi na primer desetina anketirancev posredovala svoje osebne podatke neznani simpatični osebi, desetina osnovnošolcev in 15 % srednješolcev brez zadržkov objavlja fotografije o sebi ipd. V nekaterih primerih so celo srednješolci manj previdni na socialnih omrežjih kot osnovnošolci. Kljub številnim izzivom in nevarnostim pa mladi vidijo tudi pozitivne lastnosti socialnih omrežij, na primer iskanje novih prijateljev, hitra izmenjava informacij ... Obe starostni skupini pa sta si enotni v prepričanju, da mladi brez socialnih omrežij ne morejo živeti.

Kljub temu da si mladi brez socialnih omrežij več ne predstavljamo življenja, pa se nama zdi pomembno, da smo pri tem previdni. Prekomerna raba namreč vodi v odvisnosti in ta škodi našemu zasebnemu življenju in življenju naših družin.

ABSTRACT

Use of social media has been spreading among young people. Pupils of primary and secondary school use it, therefore we decided to find out, how it reflects their lives (what kind of social media they use, how often do they use them and how it affects their friendships and studying...) We also wanted to know, whether there are any differences between the two mentioned groups of pupils (primary and secondary level).

We made a questionnaire on social media use in this purpose. There were 362 respondents from primary and secondary school. 140 attend primary school and 186 attend secondary school. Primary school pupils are from 6th to 9th class and secondary pupils attend 1st to 4th grade. According to gender of the respondents they were 174 female and 148 male. 4 of them did not mark their gender.

The gained results have shown that social media affect lives of young people. The majority of respondents use them. They use various media, the most popular is Snapchat. We found out that there are some behavioural risks at using this media. One tenth of respondents would give their personal data to an unknown attractive person, one tenth and 15% of secondary school pupils post their photos without any restraint. The secondary school pupils are less careful at using social media than primary school pupils. The young social media users regard it in a positive aspect despite all the challenges and danger. It provides a fast information exchange and enables connections among friends. Both groups share the same opinion that they cannot live without this media any more.

Although we cannot imagine our lives without social media any more, we still think it is important to stay careful. Excessive use leads to addiction and it affects our personal lives, as well as our family life...

Sva Zoja in Nejc iz 7. razreda OŠ SVETI JURIJ. V današnjem času se tehnologija hitro razvija in obdaja nas vedno več IKT opreme in različnih aplikacij. Mladi zelo radi uporabljamo različna socialna omrežja, ki pa lahko različno vplivajo na nas. Zato sva se odločila raziskati to temo in ugotoviti več o vplivu socialnih omrežij na naša življenja.

1 TEORETIČNI UVOD

V teoretičnem uvodu bova predstavila, kaj so socialna omrežja, značilnosti mladostnikov in kaj pravijo raziskave o uporabi socialnih omrežij.

1.1 KAJ SO SOCIALNA OMREŽJA?

Socialna omrežja ali družabna omrežja so socialne mreže storitev. Socialno omrežje je sestavljeno iz različnih vrst uporabnikov, med katerimi ima vsak svoj profil. Socialna omrežja so spletna mesta, ki omogočajo posameznikom ali podjetjem ustvariti javni profil in si ustvariti seznam uporabnikov, s katerimi si delijo vsebino ([www. spletni uspeh.si](http://www.spletni.uspeh.si)).

Danes lahko izraz socialno omrežje uporabljamo na dva načina. Prvič ga lahko uporabljamo v smislu, kjer je socialno omrežje predstavljeno kot nabor posameznikov, ki so povezani z neko vrsto odnosa (npr: družina, prijateljstvo, delovno razmerje itd.) in si med seboj delijo skupne interese. Drug način uporabe se je razvijal v zadnjih desetletjih, ko osebni stik ni več tako pomemben, saj ohranjamo svoje socialno omrežje in naše medosebne odnose s pomočjo spletnih socialnih omrežij. Med njih spadajo npr. Facebook, Instagram, Twitter itd. Tako na drugi strani sam izraz socialno omrežje danes uporabljamo za označevanje spletnih strani, ki omogočajo oblikovanje virtualnih socialnih mrež (Peršič, 2012: 4). V nadaljevanju bova predstavila spletna socialna omrežja, ki so tudi tema najine raziskovalne naloge.

V slovenskem jeziku za angleški izraz »social networks« nimamo pravega izraza, lahko pa zasledimo številne različice, kot so na primer: spletna socialna omrežja, spletne mreže, socialne spletne skupnosti, družabna omrežja, družbene spletne stani itd. Odločili smo se, da bomo v raziskovalni nalogi uporabili izraz spletna socialna omrežja.

Spletna socialna omrežja, kot so Facebook, Netlog, Myspace, Twitter itd., so le v nekaj letih svojega delovanja postala izjemno priljubljeno orodje, zlasti med mladimi uporabniki interneta. Omenjena omrežja so predvsem namenjena predstavitvi posameznikov, ki si na omrežju oblikujejo svoje lastne profile, vzpostavljajo nove stike ter ohranjajo stare. Uporabniki spletnih socialnih omrežjih si med seboj lahko izmenjujejo informacije, pošiljajo in objavljajo fotografije, videoposnetke, lahko klepetajo v živo in izvajajo podobne aktivnosti. Omenjene aktivnosti, ki jih nudijo spletna socialna omrežja njihovim uporabnikom, pomagajo graditi in vzdrževati odnose z drugimi člani omrežja.

Vsa spletna socialna omrežja nudijo svojim uporabnikom vzpostavljanje novih stikov ter tudi ohranjanje starih poznanstev. Četudi se na prvi pogled med seboj razlikujejo, je vsem spletnim socialnim omrežjem skupno le eno, in to je omogočanje medosebnih odnosov, tako novih kot starih, tudi online (Peršič, 2012: 4 - 5).

Spletna socialna omrežja so v večini zasnovana tako, da je njihova uporaba zelo enostavna. Na samem začetku pa si mora uporabnik ustvariti svoj lasten profil, kjer razkrije osnovne podatke o sebi, lahko doda tudi fotografijo, vse pa je odvisno od tega, koliko in kaj vse želi razkriti svetu. Na spletnih socialnih omrežjih se pojavi okence »Friends« (prijatelji), kjer uporabnik zbira prijatelje oziroma znance, ki imajo na istem spletnem socialnem omrežju svoj profil. Tako začne izbirati svojo socialno mrežo prijateljev. S tole zbirko uporabniki ohranjajo medsebojne odnose oziroma stike s svojimi prijatelji in znanci. Tako jim je na spletnem seznamu prijateljev na voljo celoten pregled, kaj kdo počne in se jim ni treba več truditi za srečanja v živo, saj imajo vse na enem mestu (Crnović, 2007; po Peršič, 2012: 6).

Med socialni mediji so zelo uveljavljeni tudi spletni forumi, ki se najpogosteje vrtijo okoli različnih tem. Vsaka razprava v forumu ima svojo temo ali več istočasnih aktivnih tem. Forumi so pogosto vgrajeni v spletne strani kot dodatna funkcija, lahko pa stojijo kot samostojna spletna stran. So mesta za razprave, za iskanje nasvetov o neki temi, za izmenjavo novic, za flirtanje ali za preprost klepet (Kitel, 2018: 7).

Zavedati pa se je potrebno, da so spletna omrežja le ena izmed metod za ohranjanje vezi, saj poznamo veliko drugačnih metod oziroma načinov za ohranjanje vezi, ki so bolj učinkovita in

bolj resnična od omenjenih spletnih socialnih omrežij. Tako lahko ohranjamo stike in vezi z neposrednim stikom t. i. »face-to-face« (iz oči v oči, ki je najbolj učinkovito sredstvo), s sestanki, telefonom, e-pošto, pisanjem in drugimi komunikacijskimi sredstvi (Garton in drugi, 1997; po Peršič, 2012: 6).

1.2 MEDOSEBNI ODNOSI IN SOCIALNA OMREŽJA

Ljudem vedno bolj primanjkuje čas za bližnje in tako tudi za komunikacijo med njimi ter ohranjanje odnosov. Po drugi strani pa mladi vse bolj stopajo v medosebne odnose na drugačen način, katerega jim omogočajo spletna socialna omrežja. Mladi izbirajo drugačno komunikacijo, ki je za njih preprostejša od komunikacije iz oči v oči, saj jim vzame precej manj časa. Tako veliko mladih s pomočjo socialnih spletnih omrežij gradi ter vzdržuje svoje odnose.

Medosebne odnose v sodobnih družbah vse pogosteje razumemo kot zaporedja stikov. Danes ljudje ne govorijo, da so v odnosu, temveč, da so povezani. Medosebni odnosi mladih vedno bolj temeljijo na posredovanih interakcijah, na primer po spletnih socialnih omrežjih. Tako pa se s tem izrine neposredne, medosebne odnose in odnosi postajajo vedno bolj brezosebni in manj trdni. Postavlja se vprašanje, ali spletna socialna omrežja slabo ali pozitivno spreminjajo medosebne odnose mladih (Peršič, 2012: 17).

Dejstvo je, da so socialna spletna omrežja spremenila način komuniciranja ter obliko medosebnih odnosov. Nova socialna omrežja omogočajo posameznikom, da ustvarijo svoj profil in se povežejo z drugimi ljudmi, s katerimi lahko vzpostavljajo »odnose«. Tako lahko rečemo, da so danes spletna socialna omrežja postala eno izmed glavnih in najbolj priljubljenih orodij komuniciranja, s katerimi mladi ohranjajo svoje medosebne odnose tako, da jim omogočajo ohranjanje stikov s prijatelji iz resničnega življenja, pomagajo jim pri obnavljanju odnosov s starimi prijatelji ali pa celo pomagajo pri nastajanju novih odnosov ali prijateljstev (Peršič, 2012: 17).

Današnja mladina preživlja prosti čas največkrat kar v lastni sobi, kjer so opremljeni z novo tehnologijo in kjer gradijo svoje medosebne odnose. Spletna socialna omrežja kljub vsej svoji

privlačnosti in pomembnosti ne morejo dati mladostniku tistega, kar potrebuje pri svojem odraščanju in kar mu lahko da skupina prijateljev in vrstnikov (Peršič, 2012: 18).

Tehnologija spodbuja ljudi, da se osredotočajo okrog medija komuniciranja, tako pa jih tudi spodbuja k temu, da so medosebni odnosi in stiki posredovani in da pozabljajo na socialni kontekst svojega početja. Tako so uporabniki spletnih socialnih omrežij socialno izolirani od svojega življenjskega socialnega okolja in hkrati komunikacijsko povezani z osebami, s katerimi trenutno komunicirajo po internetu. Širjenje uporabe spletnih socialnih omrežij vpliva na socialne interakcije in na medosebne odnose med mladimi tako, da spreminja obstoječe medosebne odnose. Različna sredstva za komuniciranje omogočajo posameznikom premagovanje časovnih in geografskih ovir z osebami, s katerimi komunicirajo. S pojavom novih tehnologij so posamezniki neprestano dosegljivi (Peršič, 2012: 18).

Rečemo lahko, da danes obstajata dve vrsti resničnosti: prava, naravna resničnost in virtualna, umetna. Med njima seveda obstajajo bistvene razlike. Mnogi članki govorijo o tem, da spletna socialna omrežja pri veliki večini ljudi, še zlasti pa med mladimi, zapolnjujejo veliko njihovega časa, ki ga tako izgubijo, namesto da bi opravljali bolj pomembne stvari, na primer branje, druženje s prijatelji itd. Danes lahko tudi spletna socialna omrežja predstavljajo zasvojenost, ki lahko vodi v resne psihološke bolezni, ravno tako kot droga. Facebook in podobna spletna socialna omrežja izčrpavajo človekove medosebne odnose, ki jih vodijo virtualne odnose (Peršič, 2012: 19).

Torej imajo spletna socialna omrežja pomemben vpliv na življenja njihovih uporabnikov, še zlasti pa mladih, saj jim omogočajo izboljšanje in upravljanje družbenih interakcij. Nekateri od teh vplivov so pozitivni, nekateri pa ne. Na koncu lahko zaključimo, da spletna socialna omrežja pomembno vplivajo na medosebne odnose in spreminjajo njihovo nastajanje ter ohranjanje, hkrati so tudi postala nepogrešljivi del življenja mladostnikov. In tako postaja čedalje bolj razširjeno raziskovanje družbenih posledic uporabe spletnih socialnih omrežij.

1.3 RAZISKAVE O VPLIVU SOCIALNIH OMREŽIJ

Na spletni strani safe.si, ki ozavešča o varni rabi interneta in mobilnih naprav za otroke, najstnike, starše in učitelje avtorji pišejo, da poznavanje, katera družabna omrežja in aplikacije uporabljajo najstniki, olajša pripravo na morebitne neprijetne dogodke.

Izvajalci delavnic safe.si se z učenci ves čas pogovarjajo o družabnih omrežjih, spletnih straneh in aplikacijah, ki jih osnovnošolci in srednješolci uporabljajo. Na osnovi njihovih poročil je pripravljena ocena uporabe družabnih omrežij v Sloveniji, ki predstavlja orientacijo za razumevanje stanja v obdobju september 2017 – januar 2018 (<https://safe.si/novice>).

Po njihovih ugotovitvah največ najstnikov uporablja Youtube in Gmail. Na Youtube gledajo vloge in druge video posnetke, Gmail račune pa imajo večinoma, ker potrebujejo e-poštni naslov za prijavo na različne storitve. Ena izmed najbolj razširjenih aplikacij je Snapchat. Enako visoko kotirata tudi Instagram in Facebook Messenger. Viber je zelo priljubljen, vendar pa opažajo v določenih okoljih, da ga starejši najstniki počasi zapuščajo (<https://safe.si/novice>).

Facebook je bil še pred letom dni in več med najbolj uporabljanimi družabnimi omrežji, vendar pa so se mladi od njega oddaljili. Sicer imajo svoje profile, vendar pa jih ne uporabljajo oz. jih uporabljajo v zelo omejenem obsegu. Eden izmed razlogov je tudi v tem, da so postali intenzivni uporabniki Facebooka starši (<https://safe.si/novice>).

Aplikacija Skype se uporablja predvsem za komunikacijo s sorodniki. Srednji krog uporabnikov ima tudi WhatsApp, kar je bistveno odstopanje v primerjavi z nekaterimi drugimi evropskimi državami, kjer je WhatsApp sicer najbolj priljubljena aplikacija za sporočanje. Majhen krog uporabnikov imajo Twitter, Omegle, Kik, Twitch, Ask.fm in Telegram (<https://safe.si/novice>).

Zanimive so tudi opravljene raziskave o povezanosti uporabe socialnih omrežij z zadovoljstvom in depresivnostjo.

Rezultati analize raziskave Mladina 2010 kažejo na to, da so bili pogostejši uporabniki spleta v letu 2010 v povprečju manj zadovoljni s svojim življenjem in bolj depresivni, medtem ko se

za leto 2013 povezanost med omenjenimi spremenljivkami ni izkazala za statistično značilno. Tudi analiza povezanosti uporabe spletnih socialnih omrežij in zadovoljstva z življenjem ter depresivnosti ni bila statistično značilna niti v okviru podatkov raziskave Mladina 2010 niti raziskave Mladina 2013. Ena od možnih razlag za obstoj negativne povezanosti med pogostostjo uporabe interneta na eni strani, in zadovoljstva z življenjem ter depresivnosti na drugi strani, ugotovljene pri slovenski mladini v letu 2010, je, da dejavnosti na internetu izhajajo iz posameznikovega doživljanja osamljenosti, kar pri pogostejših uporabnikih interneta povzroča manjše zadovoljstvo z življenjem in višjo depresivnost (Marković, 2014: 39).

Marković (2014: 61) v svojem magistrskem delu zaključuje, da obstajajo številni dejavniki, ki verjetno vplivajo na povezanost med pogostostjo uporabe socialnih omrežij ter zadovoljstvom z življenjem in depresivnostjo. Internet ima za slovensko mladino vse pomembnejšo vlogo, pozitivne ali negativne uporabe medijev pa so v veliki meri odvisne od konteksta.

1.4 OPREDELITEV PROBLEMA IN HIPOTEZE

Za to raziskovalno nalogo sva se odločila, ker sva se želela več naučiti o socialnih omrežjih in njihovem vplivu na življenje mladostnikov. V ta namen sva se odločila anketirati starejše osnovnošolce in srednješolce. Želiva tudi ugotoviti, ali prihaja do razlike med anketiranimi skupinama.

Zastavila sva si naslednje cilje:

- pridobiti več teoretičnega znanja o vplivu socialnih omrežij na življenje mladostnikov;
- ugotoviti, koliko časa preživijo mladostniki na socialnih omrežjih;
- ugotoviti, kako socialna omrežja vplivajo na družabno življenje mladih.

Zastavila sva si naslednje hipoteze:

1. da več kot 80 % anketirancev (osnovnošolcev in srednješolcev) uporablja socialna omrežja;
2. da srednješolci več časa dnevno preživijo na socialnih omrežjih kot osnovnošolci;

3. da več kot 80 % anketirancev (osnovnošolcev in srednješolcev) uporablja več različnih socialnih omrežij;
4. da se osnovnošolci v primerjavi s srednješolci manj zavedajo morebitnih nevarnosti socialnih omrežij (npr. razkrivanje in objava osebnih podatkov, fotografij, spletno nadlegovanje ...);
5. da imajo socialna omrežja pozitiven učinek na povezanost mladostnikov ter omogočajo hitro izmenjavo informacij;
6. da imajo socialna omrežja lahko negativne vplive na mlade (manj učenja, manj druženja v živo, ustrahovanje, spori med prijatelji ...).

2 EMPIRIČNI DEL

2.1 VZOREC

V raziskovalno nalogo o vplivu socialnih omrežij na mladostnike je bilo vključenih 326 anketirancev. Anketiranci so bili iz osnovne in srednje šole, od tega 140 osnovnošolcev in 186 srednješolcev. Vključeni osnovnošolci so bili iz 6. – 9. razreda OŠ SVETI JURIJ in OŠ KUZMA. Vključeni srednješolci so bili od 1. – 4. letnika iz SPTŠ M. Sobota in GMF Ljutomer. Glede na spol je bilo vključenih 174 žensk in 148 moških, 4 anketiranci niso označili spola.

2.2 UPORABLJENI PRIPOMOČEK, POSTOPEK ZBIRANJA IN OBDELAVE PODATKOV

V raziskovalni nalogi sva uporabila anketni vprašalnik o uporabi in vplivu socialnih omrežij na mlade. Pri sestavi ankete sva si pomagala s strokovno literaturo in z lastnimi izkušnjami. Vprašalnik vsebuje 6 vprašanj, od katerih sta 2 vprašanji odprtega tipa (3. in 6. vprašanje) ter štiri vprašanja zaprtega tipa. Med vprašanji zaprtega tipa sta bili dve vprašanji, na kateri so anketiranci odgovarjali s pomočjo petstopenjske ocenjevalne lestvice (ocena 1 – sploh se ne strinjam in ocena 5 – popolnoma se strinjam). Anketirala sva učence naše osnovne šole ter sosednje osnovne šole ter srednješolce. Zbiranje podatkov je potekalo v obdobju od novembra do decembra 2019.

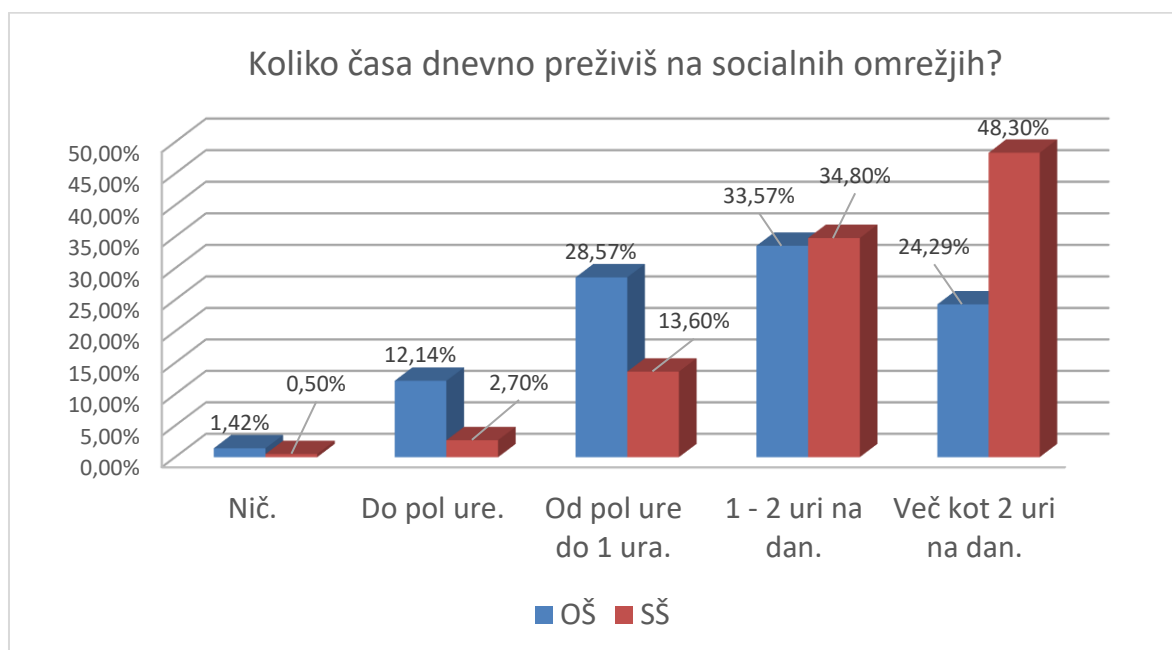
Odgovore izpolnjenih anket sva meseca decembra 2019 vnesla v računalniški program SPSS in jih tam statistično obdelala, grafični prikaz rezultatov pa sva pripravila v programu Microsoft Excel, in sicer v mesecu januarju 2020.

3 REZULTATI

Grafikon 1. Odgovori anketirancev na vprašanje, ali uporabljajo socialna omrežja, v odstotkih (%).

Iz grafikona 1 vidimo, da je velika večina anketirancev (99,10 %) izbrala odgovor, da uporabljajo socialna omrežja.

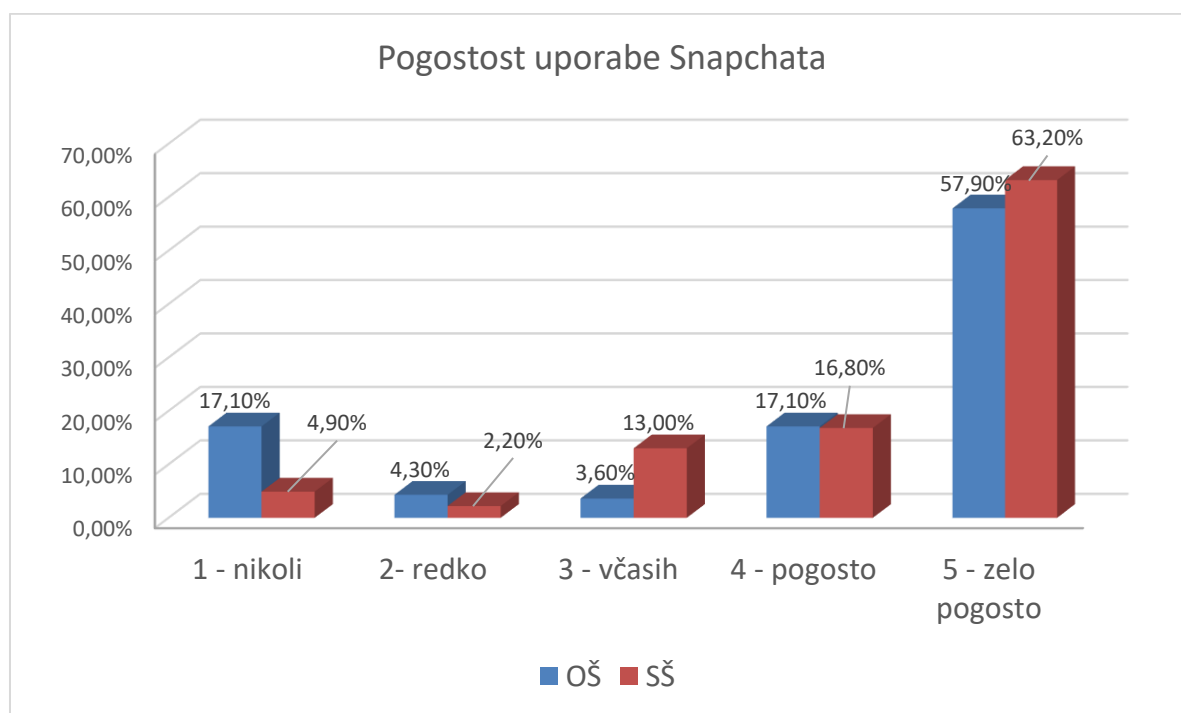
Grafikon 2. Odgovori anketirancev na vprašanje, koliko časa dnevno preživijo na socialnih omrežjih, v odstotkih (%).

Dobljeni rezultati (grafikon 2) kažejo, da skoraj polovica dijakov uporablja socialna omrežja več kot 2 uri na dan. Toliko časa dnevno na socialnih omrežjih preživi približno ena četrtna osnovnošolcev. Najpogostejši odgovor pri osnovnošolcih je bil, da preživijo na socialnih omrežjih 1–2 uri na dan, ta odgovor je izbralo okrog 34 % anketiranih osnovnošolcev.

Vprašanje 3 je bilo odprtega tipa in se je glasilo: **Kje uporabljaš socialna omrežja?**

Anketirani osnovnošolci so zapisali, da uporabljajo socialna omrežja na telefonu (104 anketirancev), na računalniku (42 anketirancev) in na tablici (13 anketirancev).

Anketirani srednješolci so zapisali, da uporabljajo socialna omrežja na telefonu (118 anketirancev), na računalniku (58 anketirancev), na tablici (15 anketirancev) in na televiziji (3 anketiranci).

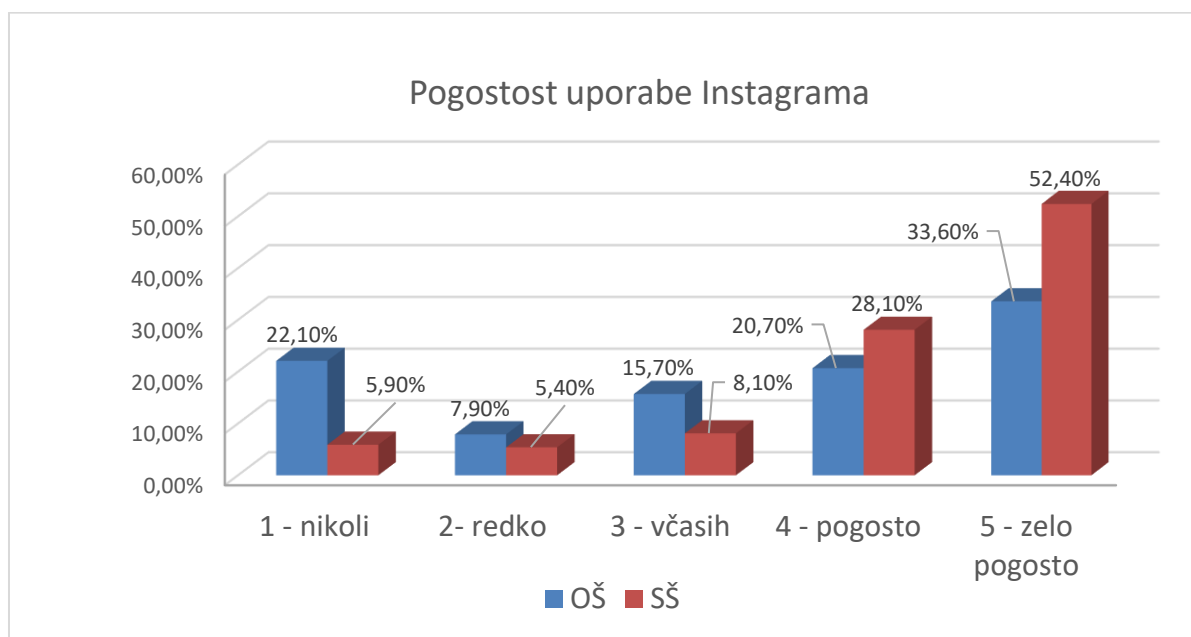

Grafikon 3. Odgovori anketirancev na vprašanje, kako pogosto uporabljajo Snapchat, v odstotkih (%).

Izračunano povprečje za osnovnošolce znaša 3,94; za srednješolce pa znaša 4,31.

Iz grafikona 3 vidimo, da je večina (okrog 60 %) osnovnošolcev in srednješolcev izbrala oceno 5 (zelo pogosto) na vprašanju, kako pogosto uporabljajo Snapchat. Do večje razlike je prišlo pri

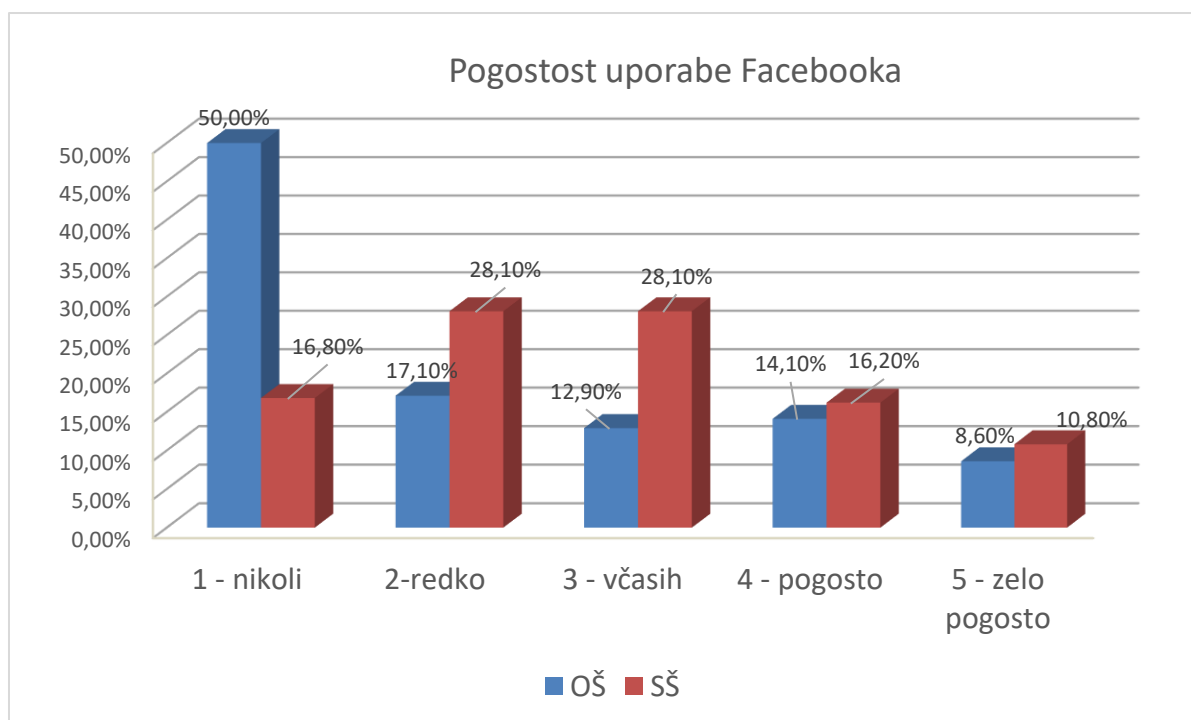
oceni 1 (nikoli), ki so jo pogosteje izbrali osnovnošolci. Izračunano povprečje je višje pri srednješolcih.

Grafikon 4. Odgovori anketirancev na vprašanje, kako pogosto uporabljajo Instagram, v odstotkih (%).

Izračunano povprečje za osnovnošolce znaša 3,36; za srednješolce pa 4,16.

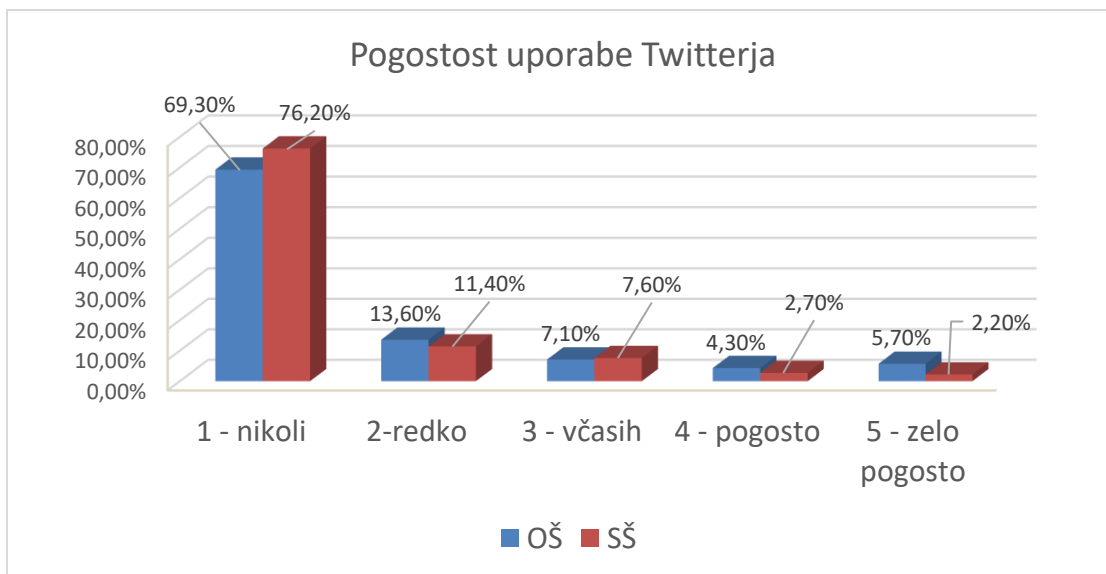
Rezultati kažejo (grafikon 4), da približno polovica dijakov zelo pogosto uporablja Instagram. Enako oceno je izbrala ena tretjina osnovnošolcev. Približno ena petina osnovnošolcev nikoli ne uporablja Instagrama. Izračunano povprečje je višje pri srednješolcih.

Grafikon 5. Odgovori anketirancev na vprašanje, kako pogosto uporabljajo Facebook, v odstotkih (%).

Izračunano povprečje za osnovnošolce znaša 2,11; za srednješolce pa 2,76.

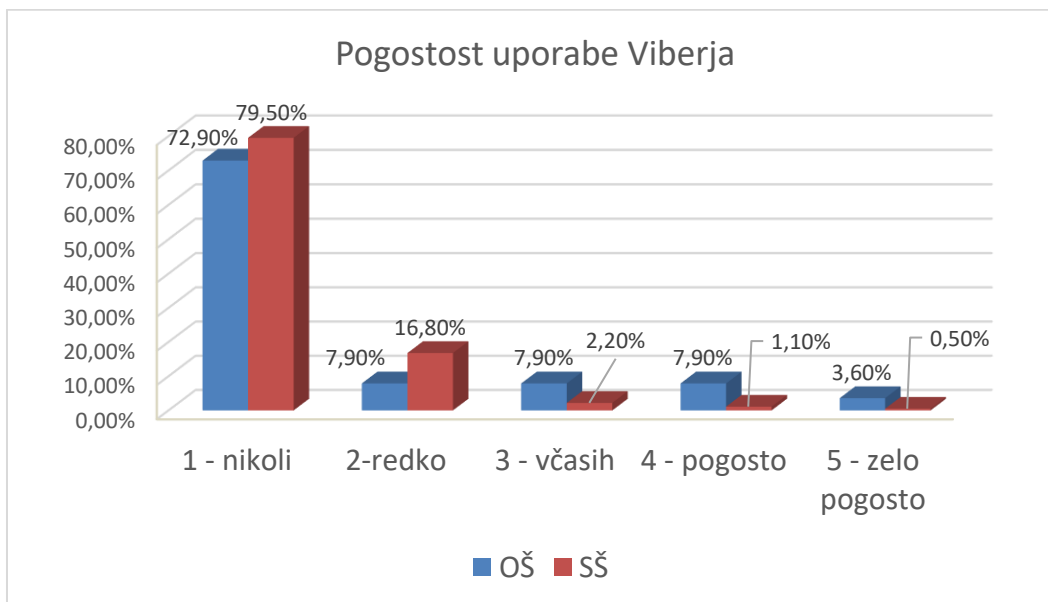
Iz grafikona 5 vidimo, da polovica anketiranih osnovnošolcev nikoli ne uporablja Facebooka, okrog 17 % pa ga uporablja redko. Pri srednješolcih sta bili najpogostejši oceni redko in včasih, vsako od njih je izbralo okoli 30% dijakov. Izračunano povprečje je ponovno višje pri srednješolcih.

Grafikon 6. Odgovori anketirancev na vprašanje, kako pogosto uporabljajo Twitter, v odstotkih (%).

Izračunano povprečje za osnovnošolce znaša 1,64; za srednješolce pa 1,43.

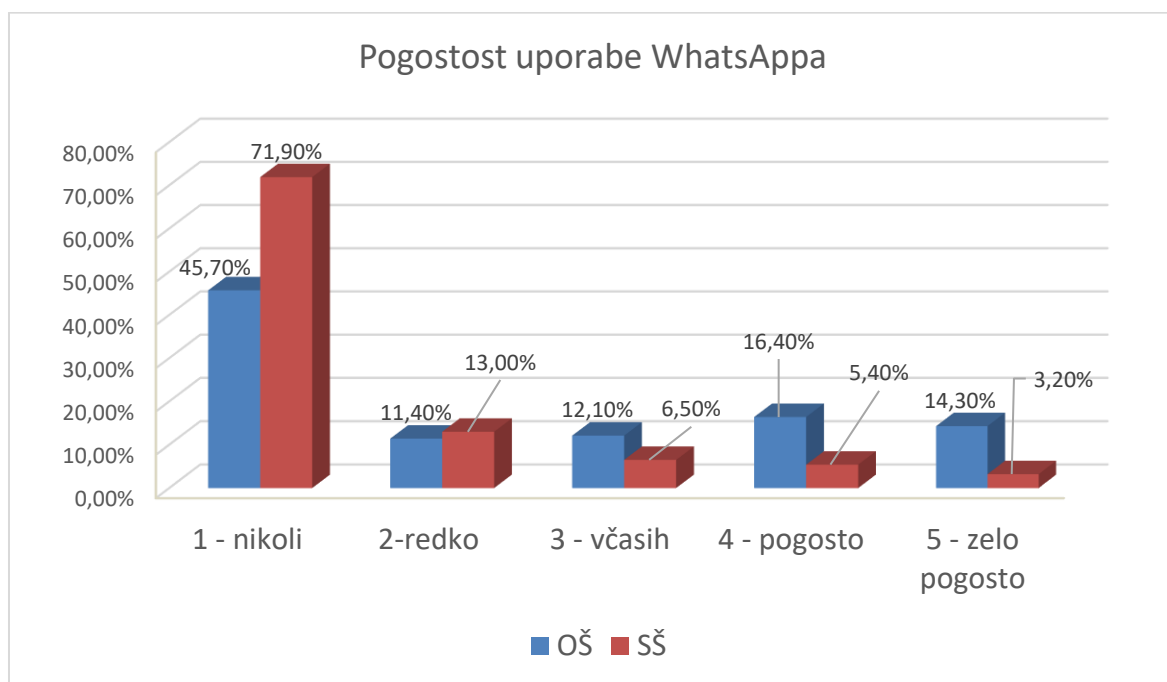
Rezultati kažejo (grafikon 6), da večina anketiranih dijakov in osnovnošolcev nikoli ne uporablja Twitterja. Izračunano povprečje je višje pri osnovnošolcih.

Grafikon 7. Odgovori anketirancev na vprašanje, kako pogosto uporabljajo Viber, v odstotkih (%).

Izračunano povprečje za osnovnošolce znaša 1,61; za srednješolce pa 1,26.

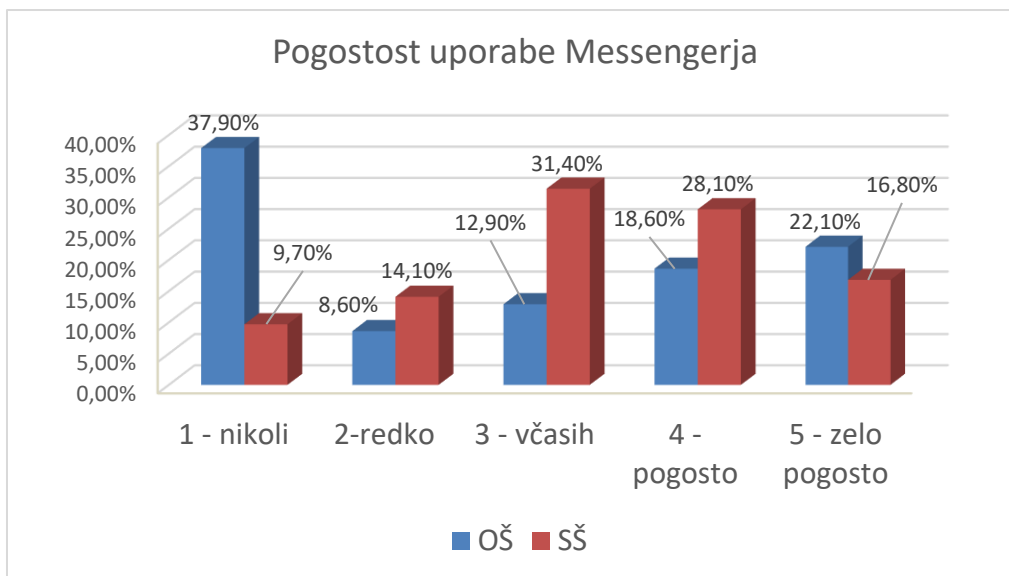
Grafikon 7 prikazuje pogostost uporabe Viberja. Večina anketiranih osnovnošolcev in srednješolcev ga nikoli ne uporablja. Izračunano povprečje je višje pri osnovnošolcih.

Grafikon 8. Odgovori anketirancev na vprašanje, kako pogosto uporabljajo WhatsApp, v odstotkih (%).

Izračunano povprečje za osnovnošolce znaša 2,42; za srednješolce pa 1,55.

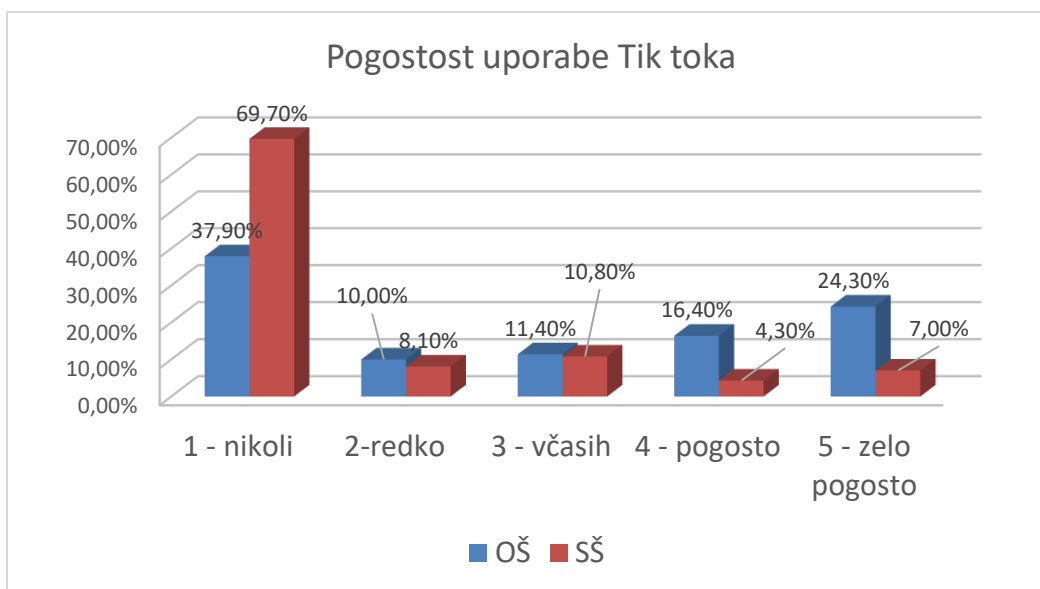
Iz grafikona 8 vidimo, da večina anketiranih srednješolcev (okrog 72 %) nikoli ne uporablja WhatsAppa. Ta odgovor je izbrala skoraj polovica (45 %) anketiranih osnovnošolcev. Okrog 30 % anketiranih osnovnošolcev pa WhatsApp uporablja pogosto oz. zelo pogosto. Izračunano povprečje je višje pri osnovnošolcih.

Grafikon 9. Odgovori anketirancev na vprašanje, kako pogosto uporabljajo Messenger, v odstotkih (%).

Izračunano povprečje za osnovnošolce znaša 2,79; za srednješolce pa 3,28.

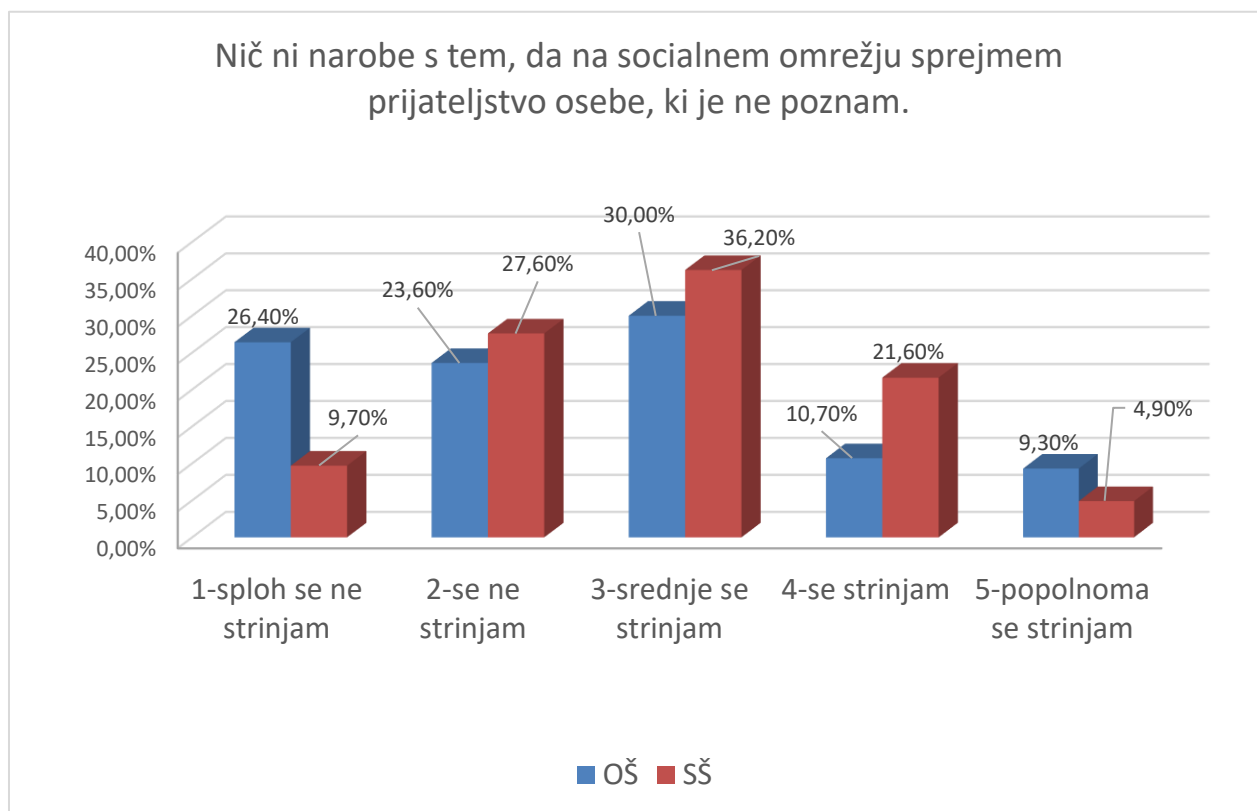
Rezultati kažejo (grafikon 9), da skoraj 40 % anketiranih osnovnošolcev nikoli ne uporablja Messengerja. Enak odgovor je izbralo skoraj 10 % anketiranih srednješolcev. Najpogostejši odgovor anketiranih srednješolcev je bil včasih, medtem ko je bil najpogostejši odgovor anketiranih osnovnošolcev nikoli. Izračunano povprečje je višje pri srednješolcih.

Grafikon 10. Odgovori anketirancev na vprašanje, kako pogosto uporabljajo Tik tok, v odstotkih (%).

Izračunano povprečje za osnovnošolce znaša 2,79; za srednješolce pa 1,71.

Grafikon 10 prikazuje, da več kot polovica anketiranih srednješolcev ne uporablja Tik toka. Enak odgovor je izbralo približno 40 % osnovnošolcev. Samo okrog 15 % anketiranih srednješolcev Tik tok uporablja pogosto oziroma zelo pogosto. Izračunano povprečje je višje pri osnovnošolcih.

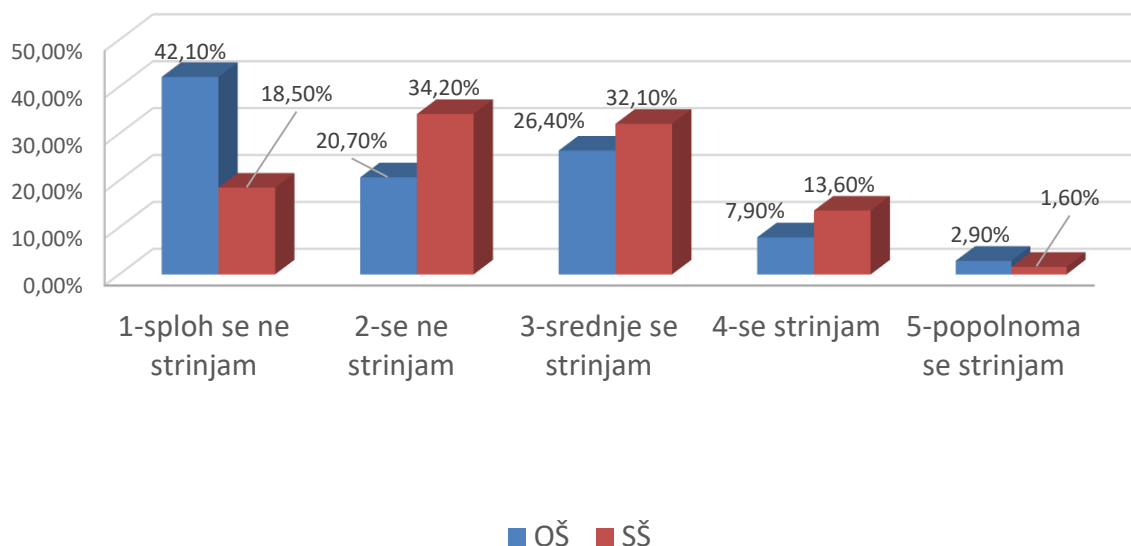

Grafikon 11. Ocena anketirancev na trditvi, da ni nič narobe s tem, da na socialnem omrežju sprejem prijateljstvo osebe, ki je ne poznam.

Izračunano povprečje za osnovnošolce znaša 2,53; za srednješolce pa 2,84.

Rezultati kažejo (grafikon 11), da je največ srednješolcev izbralo oceno 3 (srednje se strinjam). Enako oceno je izbralo tudi največ anketiranih osnovnošolcev. Do največje razlike je prišlo pri oceni 1 (nikoli), ki so jo pogostejše izbrali osnovnošolci. Izračunano povprečje je višje pri srednješolcih.

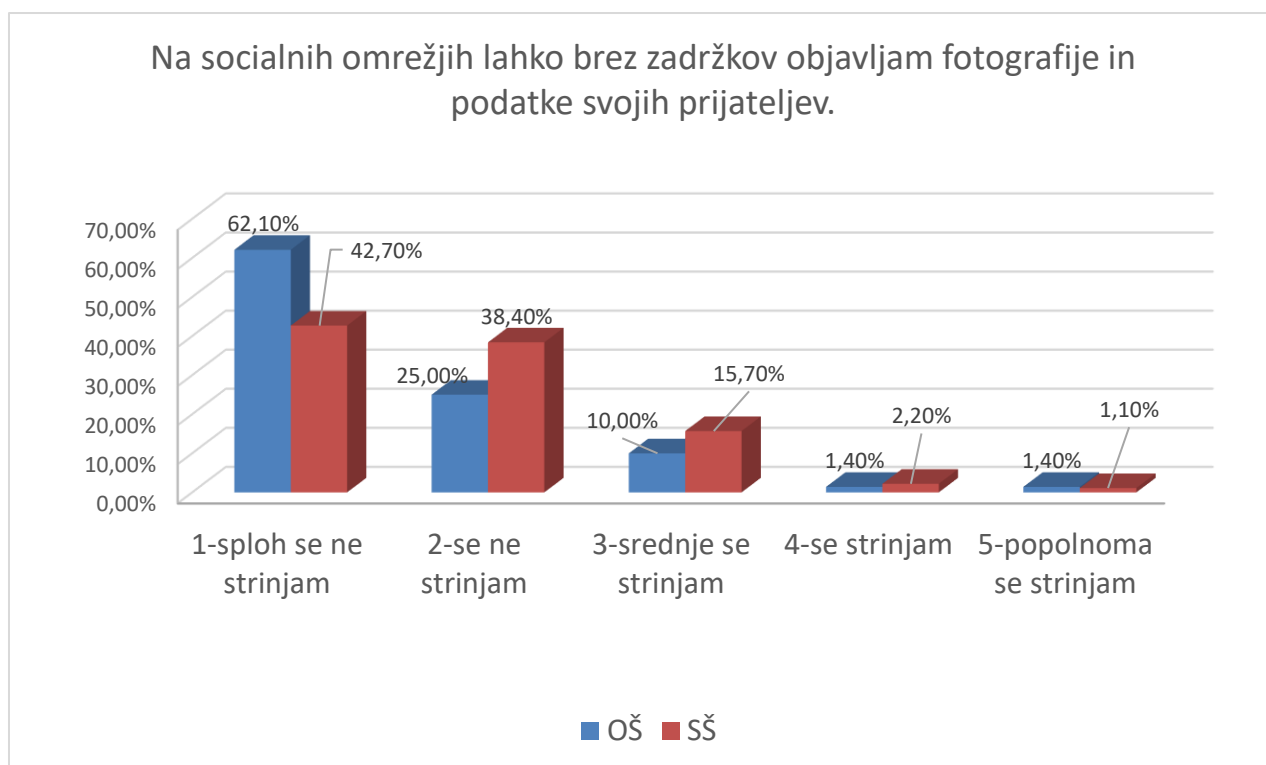
Na socialnih omrežjih brez zadržkov objavljam fotografije o sebi.

Grafikon 12. Ocena anketirancev na trditvi, na socialnih omrežjih brez zadržkov objavljajo fotografije o sebi.

Izračunano povprečje za osnovnošolce znaša 2,09; za srednješolce pa 2,46.

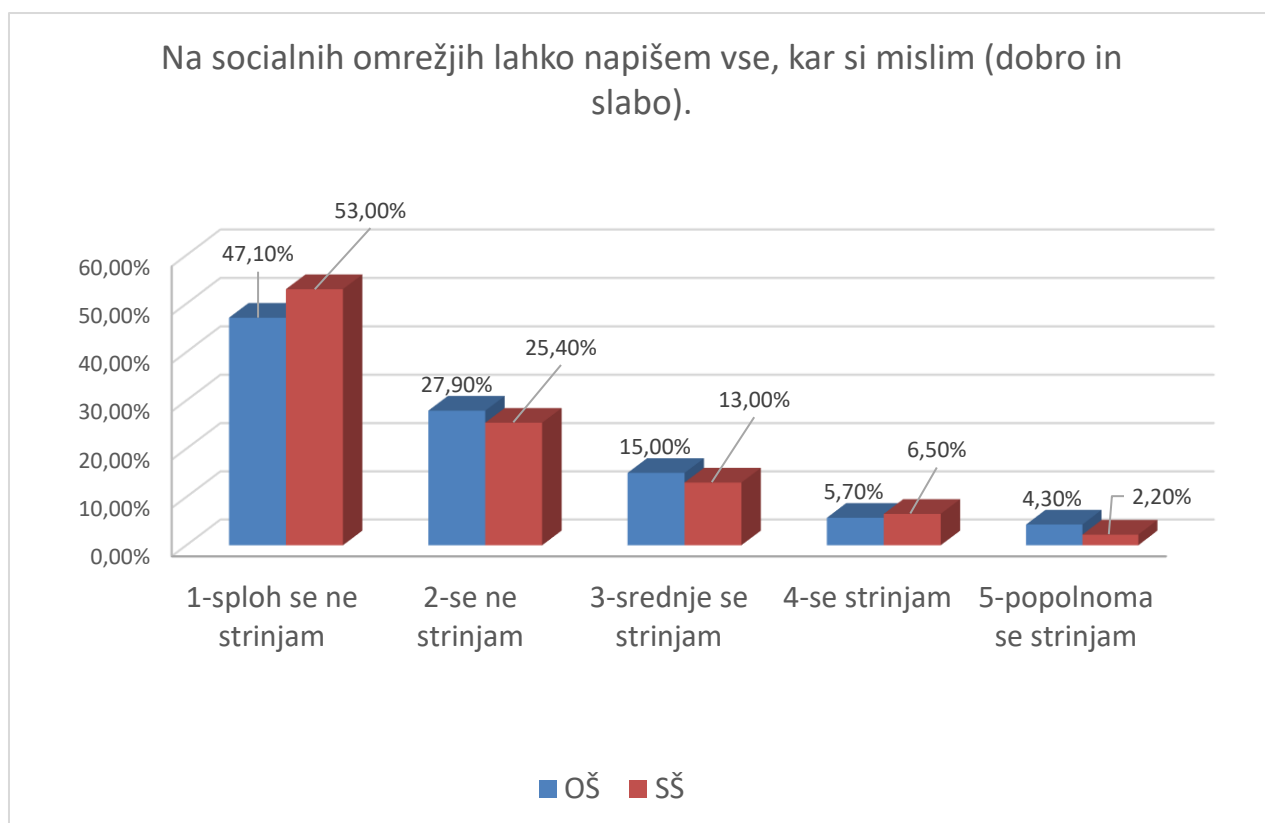
Iz grafikona 12 lahko izberemo, da je skoraj polovica osnovnošolcev izbrala oceno 1 (nikoli), to oceno je izbralo okrog 20 % anketiranih srednješolcev. Izračunano povprečje je višje pri srednješolcih.

Grafikon 13. Ocena anketirancev na trditvi, da na socialnih omrežjih lahko brez zadržkov objavljam fotografije in podatke o svojih prijateljih.

Izračunano povprečje za osnovnošolce znaša 1,55; za srednješolce pa 1,81.

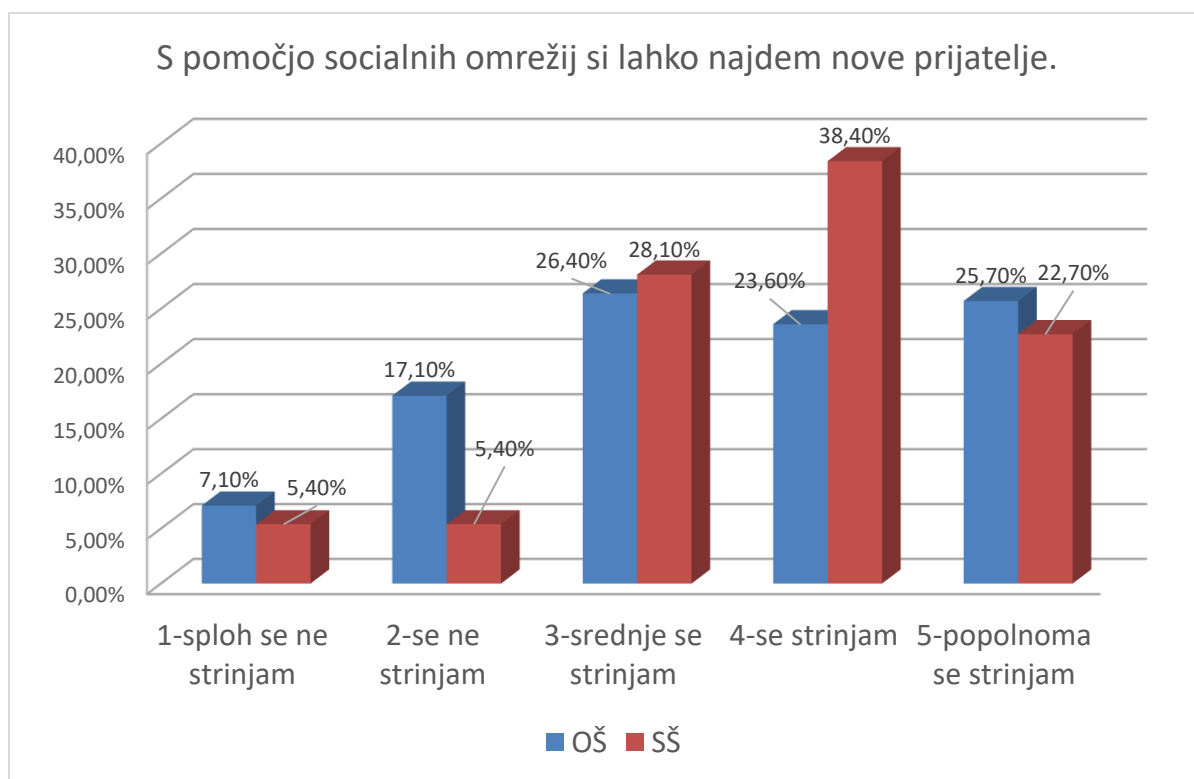
Iz grafikona 13 vidimo, da sta obe anketirani skupini najpogosteje izbrali oceno 1 (nikoli). Izračunano povprečje pa je nižje pri osnovnošolcih.

Grafikon 14. Ocena anketirancev na trditvi, da *na socialnih omrežjih lahko napišem vse, kar si mislim (dobro in slabo)*.

Izračunano povprečje za osnovnošolce znaša 1,92; za srednješolce pa 1,79.

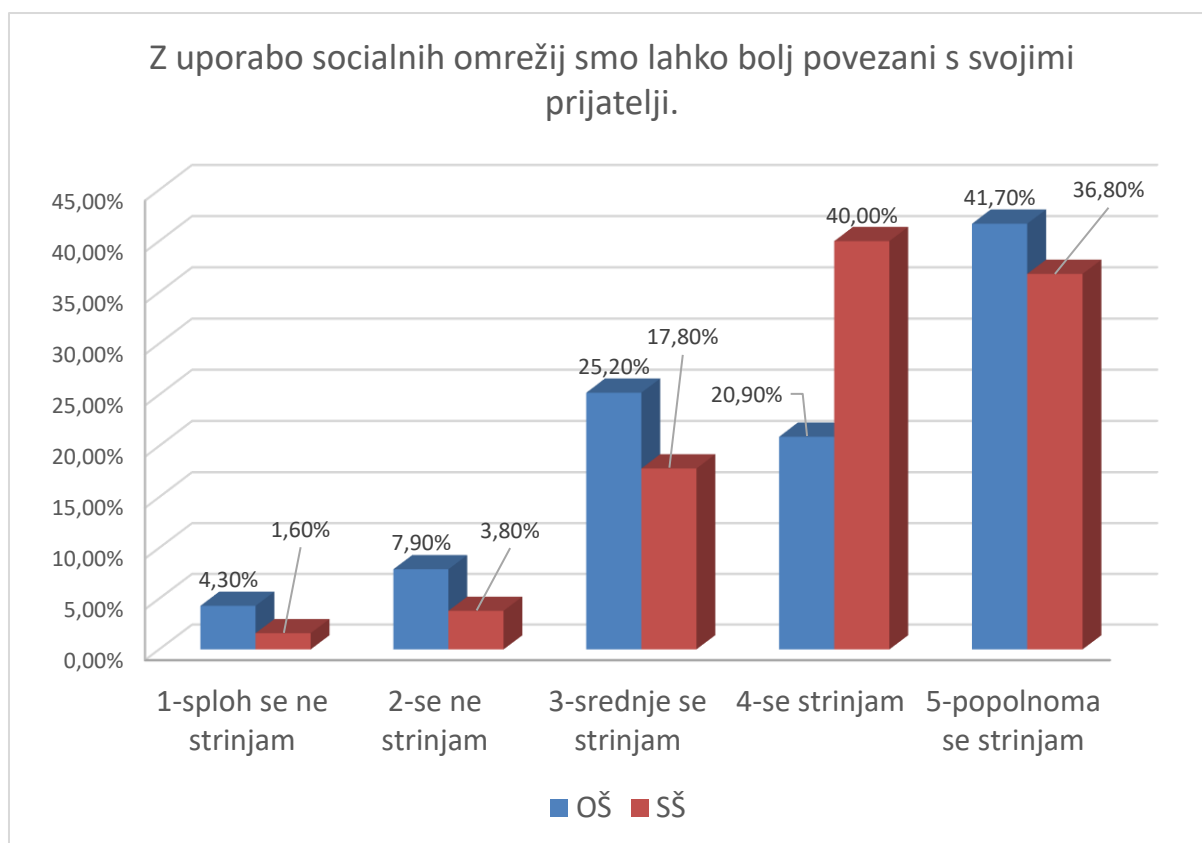
Rezultati kažejo (grafikon 14), da je največ srednješolcev izbralo oceno 1 (sploh se ne strinjam), enako oceno je izbralo tudi največ anketiranih osnovnošolcev. Izračunano povprečje pa je višje pri srednješolcih.

Grafikon 15. Ocena anketirancev na trditvi, da si s pomočjo socialnih omrežij lahko najdem nove prijatelje.

Izračunano povprečje za osnovnošolce znaša 3,44; za srednješolce pa 3,68.

Grafikon 15 prikazuje, da je največ srednješolcev izbralo oceno 4 (se strinjam), osnovnošolci pa so najpogosteje izbrali oceno 3 in oceno 5. Izračunano povprečje je višje pri srednješolcih.

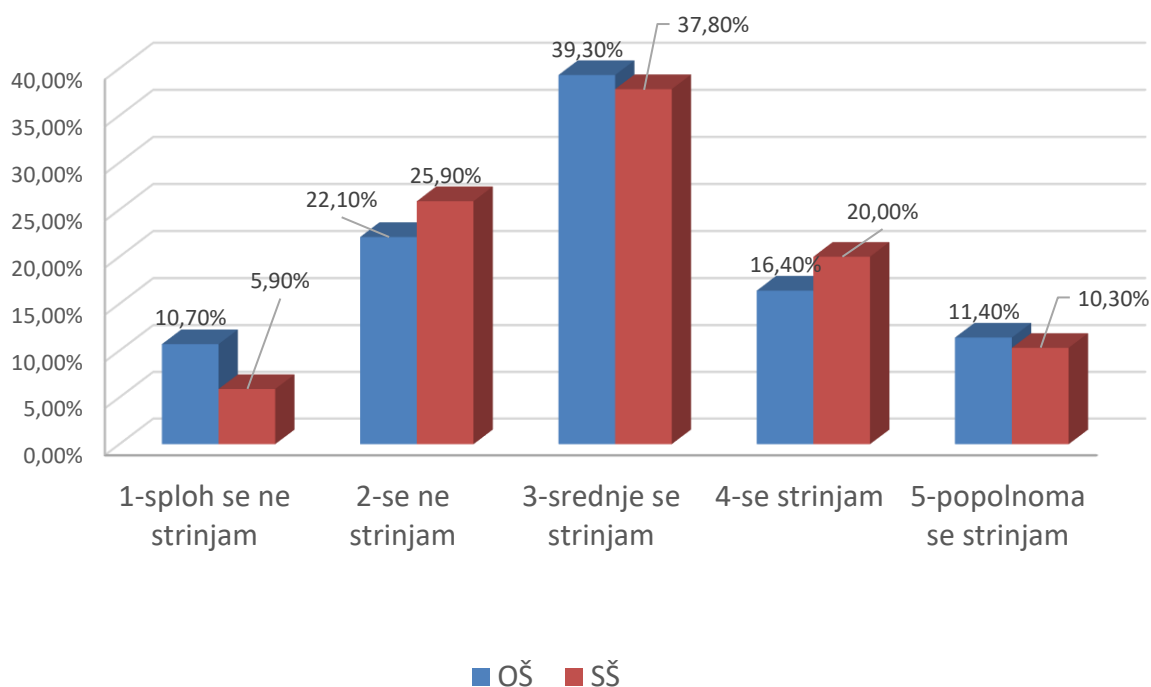

Grafikon 16. Ocena anketirancev na trditvi, da smo z uporabo socialnih omrežij lahko bolj povezani s svojimi prijatelji.

Izračunano povprečje za osnovnošolce znaša 3,88; za srednješolce pa 4,06.

Dobljeni rezultati (grafikon 16) kažejo, da sta obe anketirani skupini najpogosteje izbrali oceno 5 (popolnoma se strinjam) na trditvi, da smo z uporabo socialnih omrežij bolj povezani s svojimi prijatelji. Izračunano povprečje pa je višje pri srednješolcih.

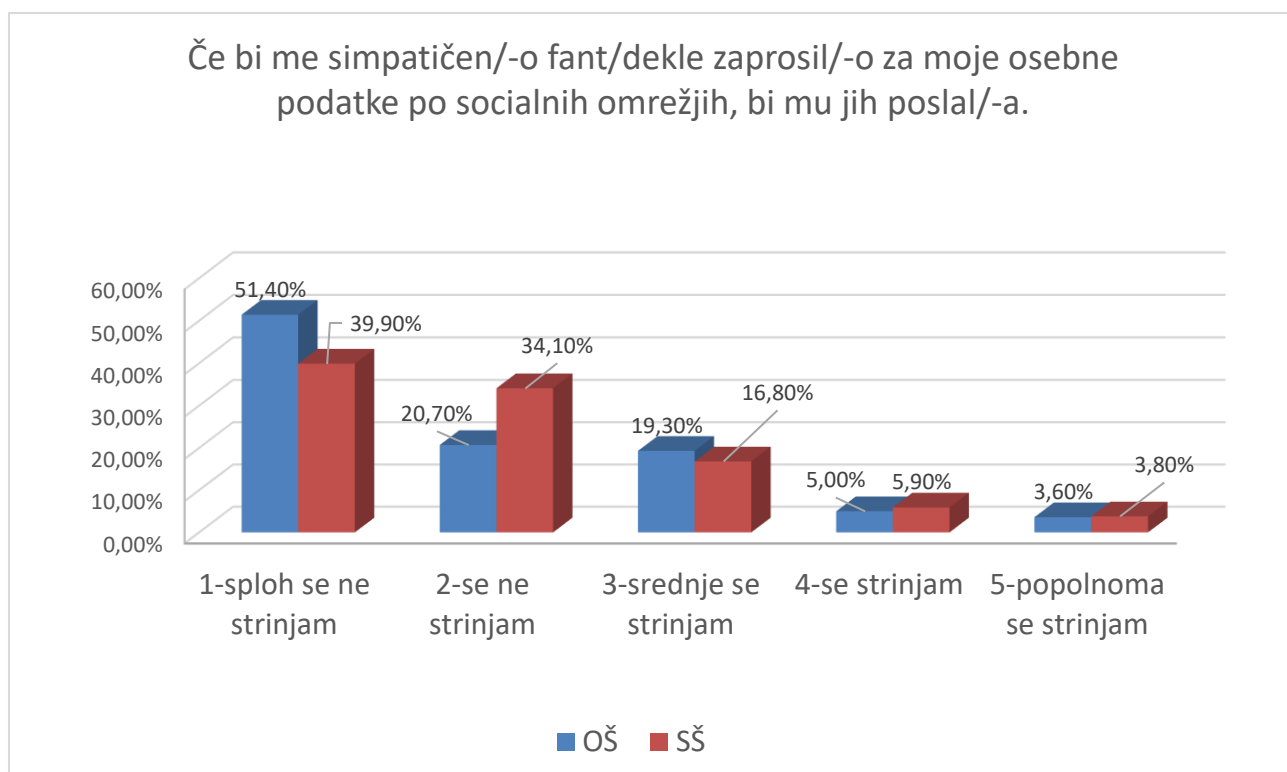
Na socialnih omrežjih pogosto prihaja do sporov med prijatelji.

Grafikon 17. Ocena anketirancev na trditvi, da na socialnih omrežjih pogosto prihaja do sporov med prijatelji.

Izračunano povprečje za osnovnošolce znaša 2,96; za srednješolce pa 3,03.

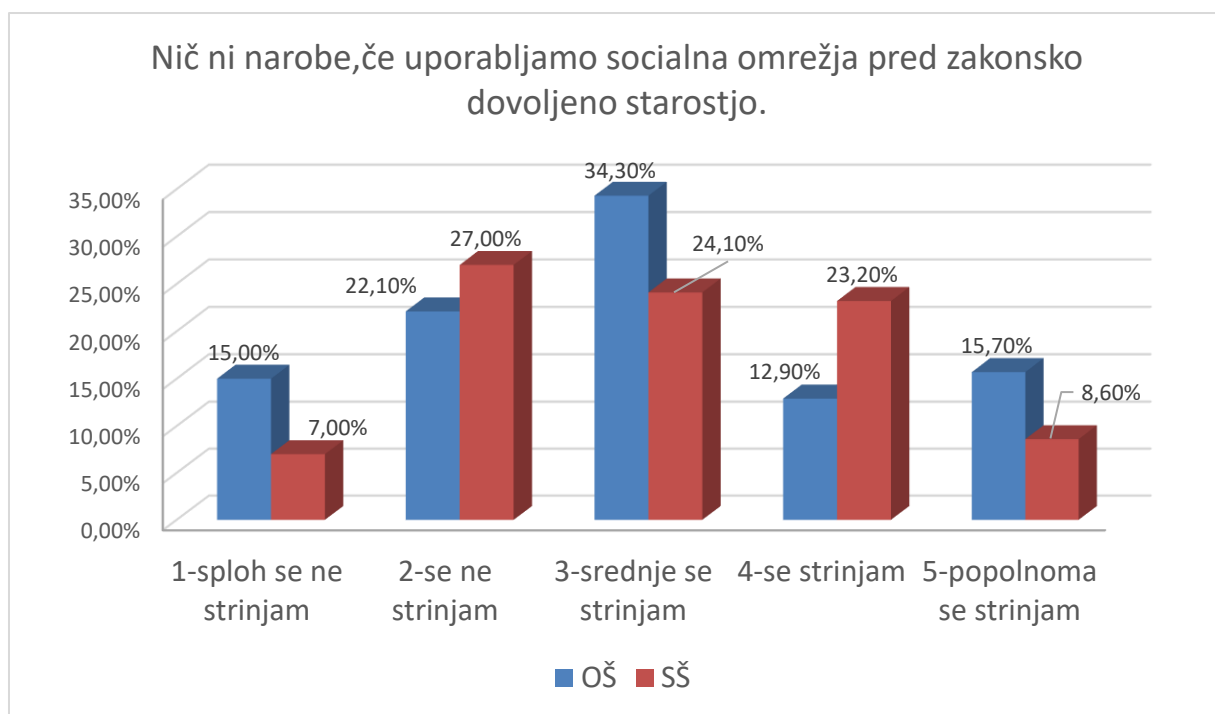
Rezultati kažejo (grafikon 17), da sta obe anketirani skupini najpogosteje izbrali oceno 3 (srednje se strinjam), tj. okrog 40 % anketirancev. Izračunano povprečje je višje pri srednješolcih.

Grafikon 18. Ocena anketirancev na trditvi, da če bi me simpatičen/-o fant/dekle zaprosil/-o za moje osebne podatke po socialnih omrežjih, bi mu jih poslal/-a.

Izračunano povprečje za osnovnošolce znaša 1,89; za srednješolce pa 2,01.

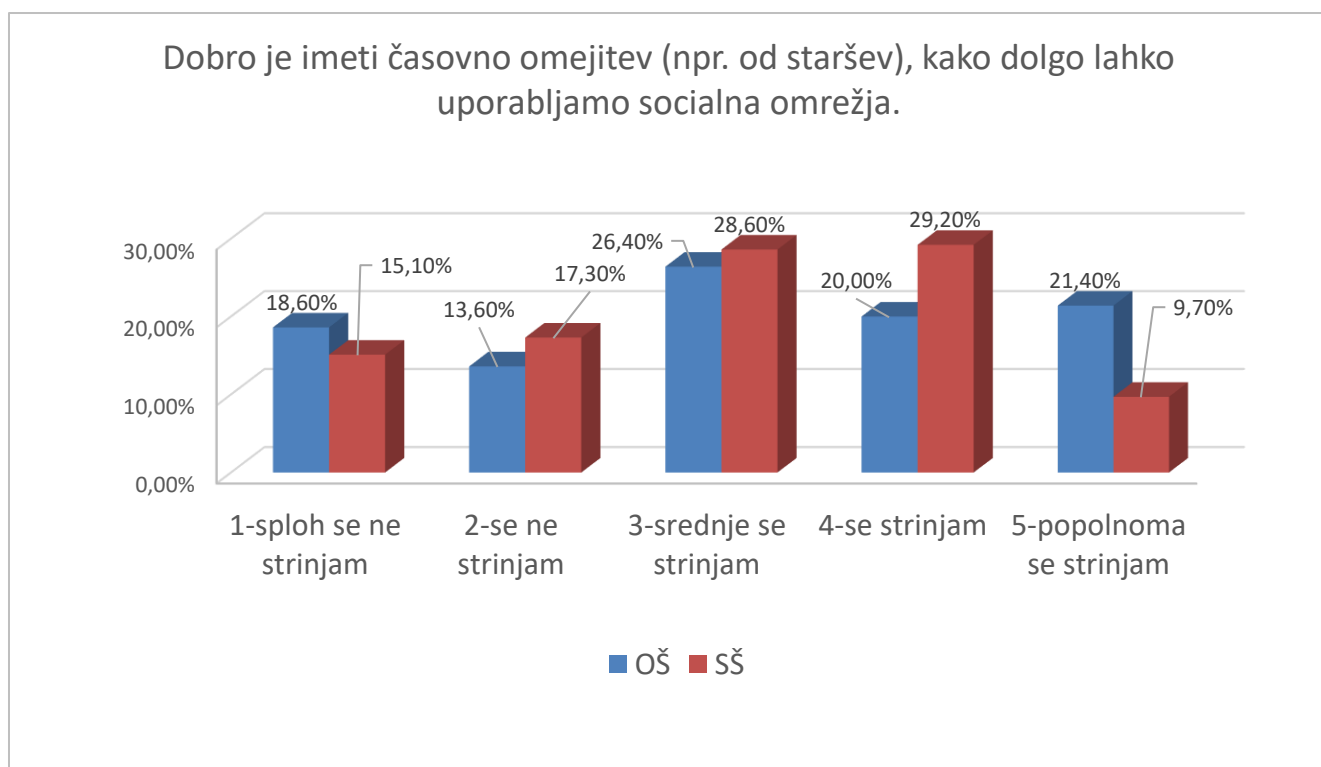
Iz grafikona 18 je razvidno, da je polovica anketiranih osnovnošolcev izbralo oceno 1 (sploh se ne strinjam), to oceno je izbralo tudi okrog 40 % anketiranih srednješolcev. Izračunano povprečje je višje pri srednješolcih.

Grafikon 19. Ocena anketirancev na trditvi, da ni nič narobe, če uporabljamo socialna omrežja pred zakonsko dovoljeno starostjo.

Izračunano povprečje za osnovnošolce znaša 2,92 ; za srednješolce pa 2,99.

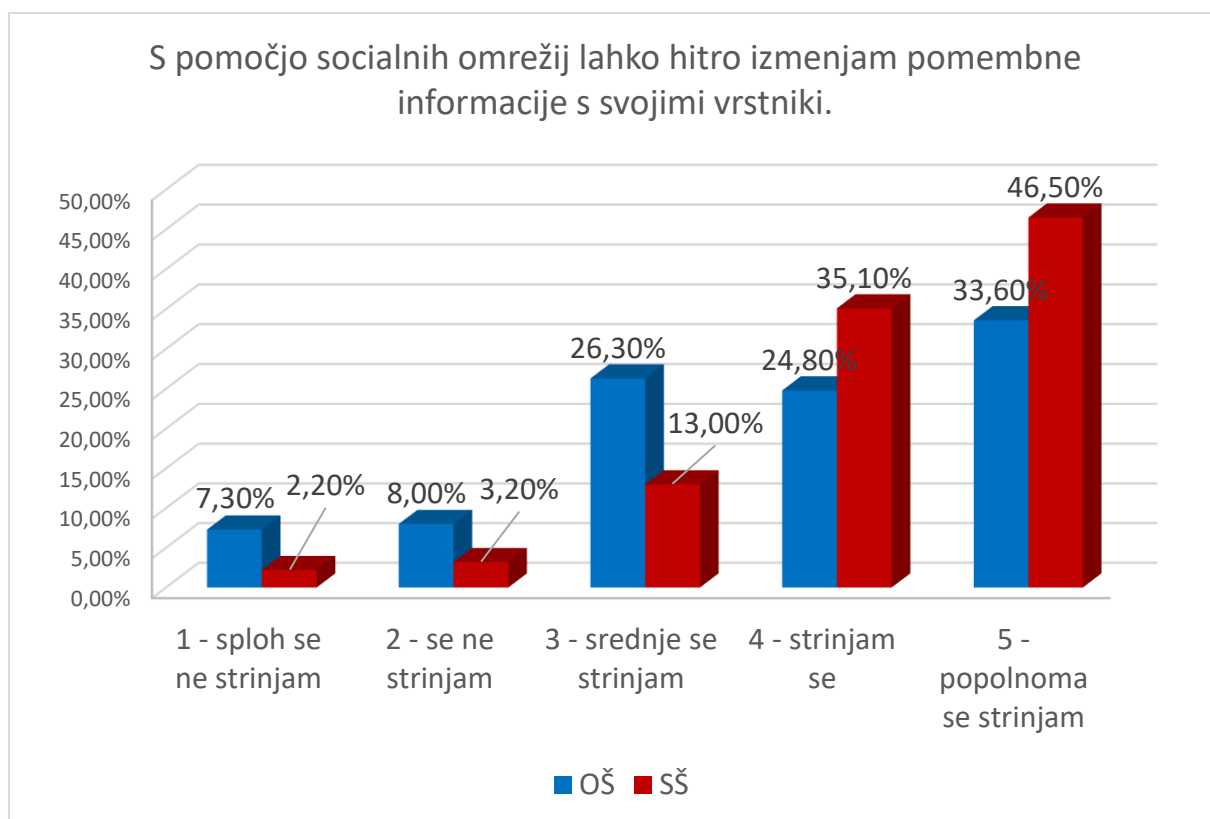
Rezultati kažejo (grafikon 19), da je na trditvi, da *ni nič narobe, če uporabljamo socialna omrežja pred zakonsko dovoljeno starostjo*, oceno 3 (srednje se strinjam) izbralo okrog 35 % anketiranih osnovnošolcev. Srednješolci so najpogosteje izbrali oceno 2 (se ne strinjam). Izračunano povprečje je skoraj enako pri obeh anketiranih skupinah.

Grafikon 20. Ocena anketirancev na trditvi, da je dobro imeti časovno omejitev (npr. od staršev), kako dolgo lahko uporabljamo socialna omrežja.

Izračunano povprečje za osnovnošolce znaša 3,12; za srednješolce pa 3,01.

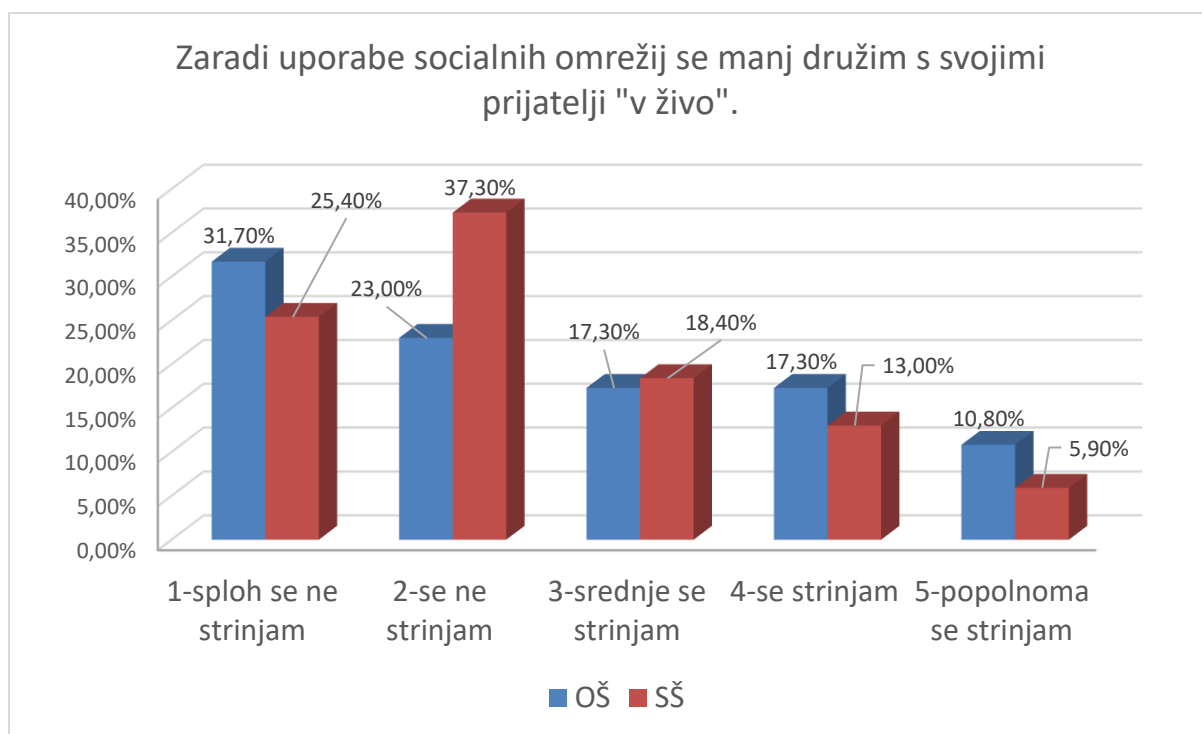
Grafikon 20 prikazuje strinjanje anketirancev s trditvijo, da je dobro imeti časovno omejitev glede uporabe socialnih omrežij. Anketiranci srednješolci so najpogosteje izbrali oceni 3 in 4, osnovnošolci pa oceno 3. Izračunano povprečje je podobno, a nekoliko višje pri osnovnošolcih.

Grafikon 21. Ocena anketirancev na trditvi, da *lahko s pomočjo socialnih omrežij hitro izmenjam pomembne informacije s svojimi vrstniki*.

Izračunano povprečje za osnovnošolce znaša 3,69; za srednješolce pa 4,21.

Iz grafikona 21 je razvidno, da je skoraj polovica anketiranih srednješolcev izbrala oceno 5 (popolnoma se strinjam). Enako oceno je izbrala ena tretjina anketiranih osnovnošolcev. Do največje razlike je prišlo pri oceni 3, ki so jo pogosteje izbrali osnovnošolci. Izračunano povprečje je višje pri srednješolcih.

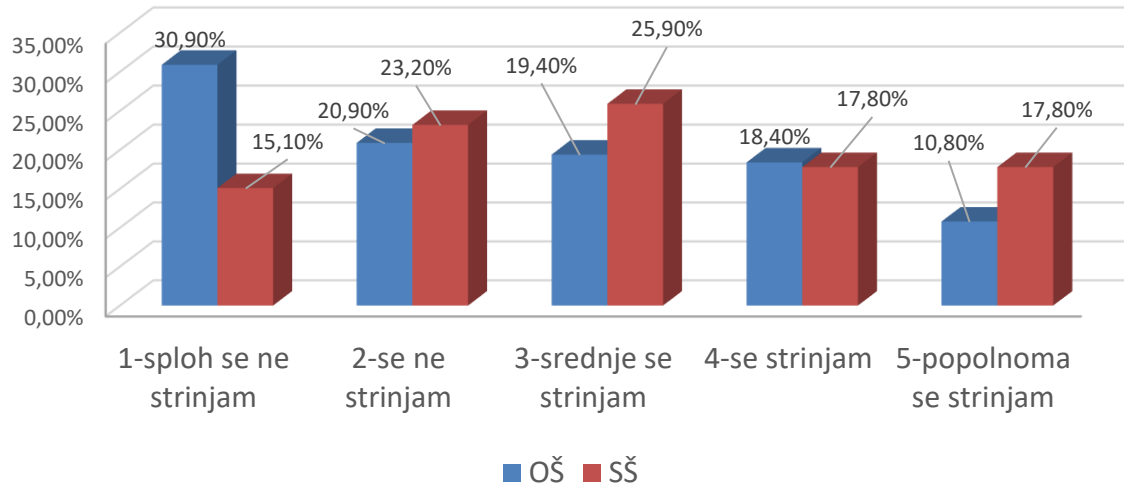

Grafikon 22. Ocena anketirancev na trditvi, da se zaradi uporabe socialnih omrežij manj družim s svojimi prijatelji »v živo«.

Izračunano povprečje za osnovnošolce znaša 2,53; za srednješolce pa 2,37.

Grafikon 22 kaže, da je največ osnovnošolcev (okrog 32 %) izbralo oceno 1 (sploh se ne strinjam), medtem ko je največ anketiranih srednješolcev izbralo oceno 2 (se ne strinjam). Izračunano povprečje je višje pri osnovnošolcih.

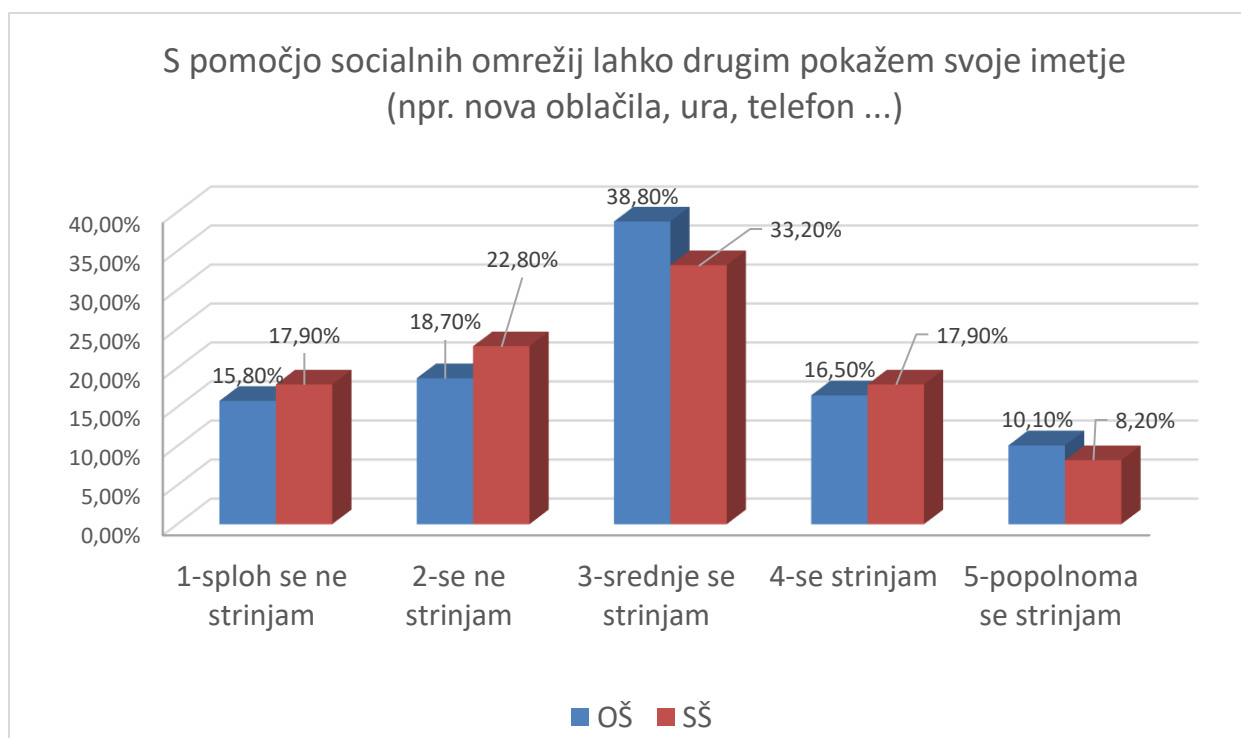
Zaradi uporabe socialnih omrežij se manj učim za šolo.

Grafikon 23. Ocena anketirancev na trditvi, da se zaradi uporabe socialnih omrežij manj učim za šolo.

Izračunano povprečje za osnovnošolce znaša 2,57; za srednješolce pa 3,00.

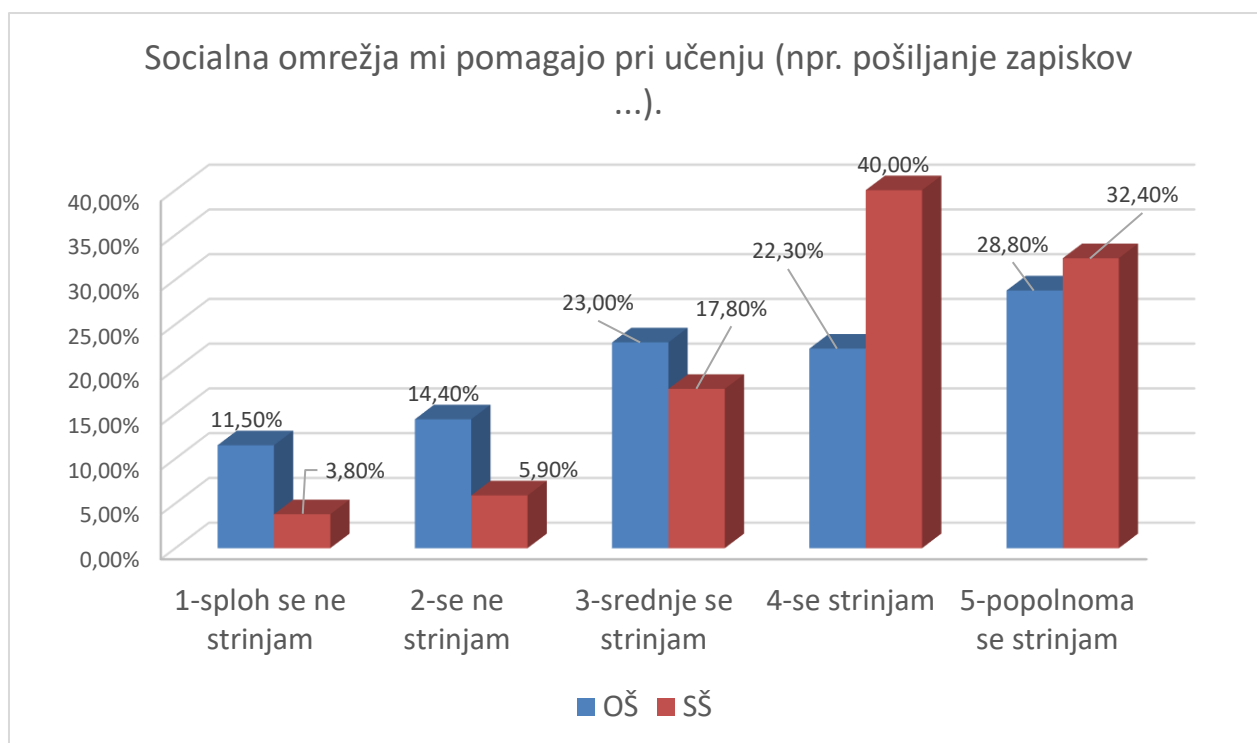
Iz grafikona 23 lahko razberemo, da je okrog 30 % osnovnošolcev izbralo oceno 1 (sploh se ne strinjam), enako oceno je izbralo 15 % anketiranih srednješolcev. Srednješolci so najpogosteje izbrali oceno 3. Izračunano povprečje je višje pri srednješolcih.

Grafikon 24. Ocena anketirancev na trditvi, da lahko s pomočjo socialnih omrežij drugim pokažem svoje imetje (npr. nova oblačila, ura, telefon ...).

Izračunano povprečje za osnovnošolce znaša 2,86; za srednješolce pa 2,76.

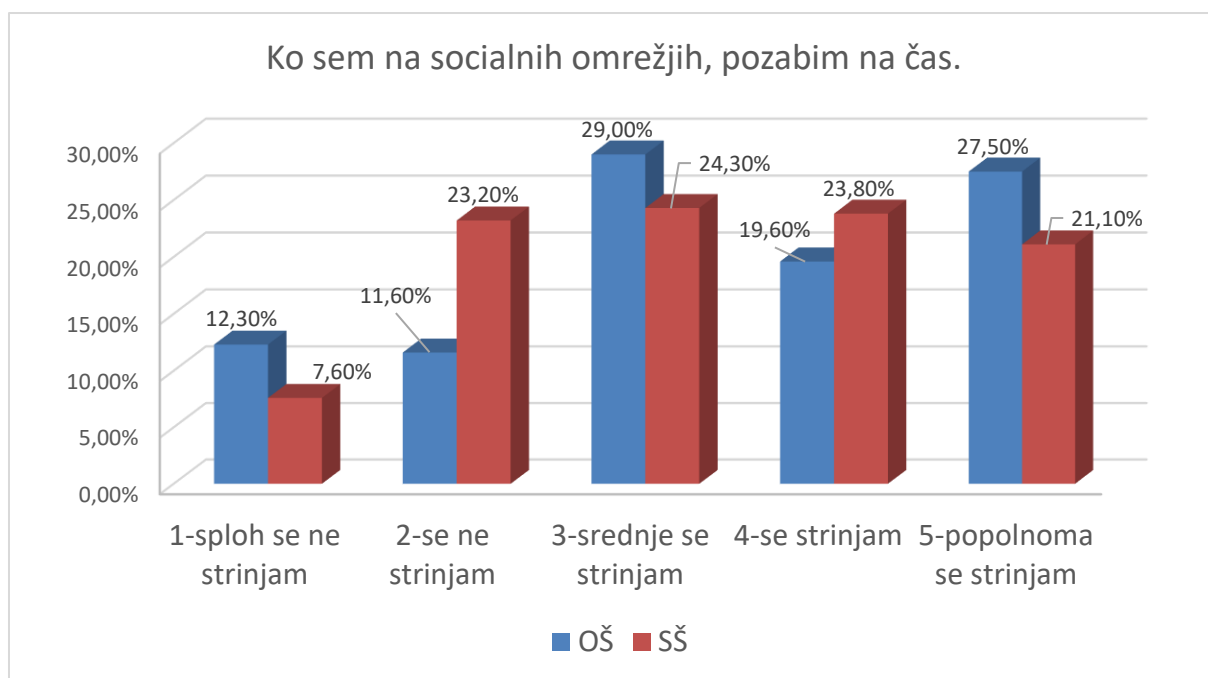
Iz grafikona 24 lahko razberemo, da je največ osnovnošolcev in srednješolcev izbralo oceno 3 (srednje se strinjam). Druga najpogostejše izbrana ocena obeh anketiranih skupin pa je bila ocena 2 (se ne strinjam). Izračunano povprečje je nekoliko višje pri osnovnošolcih.

Grafikon 25. Ocena anketirancev na trditvi, da mi socialna omrežja pomagajo pri učenju (npr. pošiljanje zapiskov ...).

Izračunano povprečje za osnovnošolce znaša 3,42; za srednješolce pa 3,91.

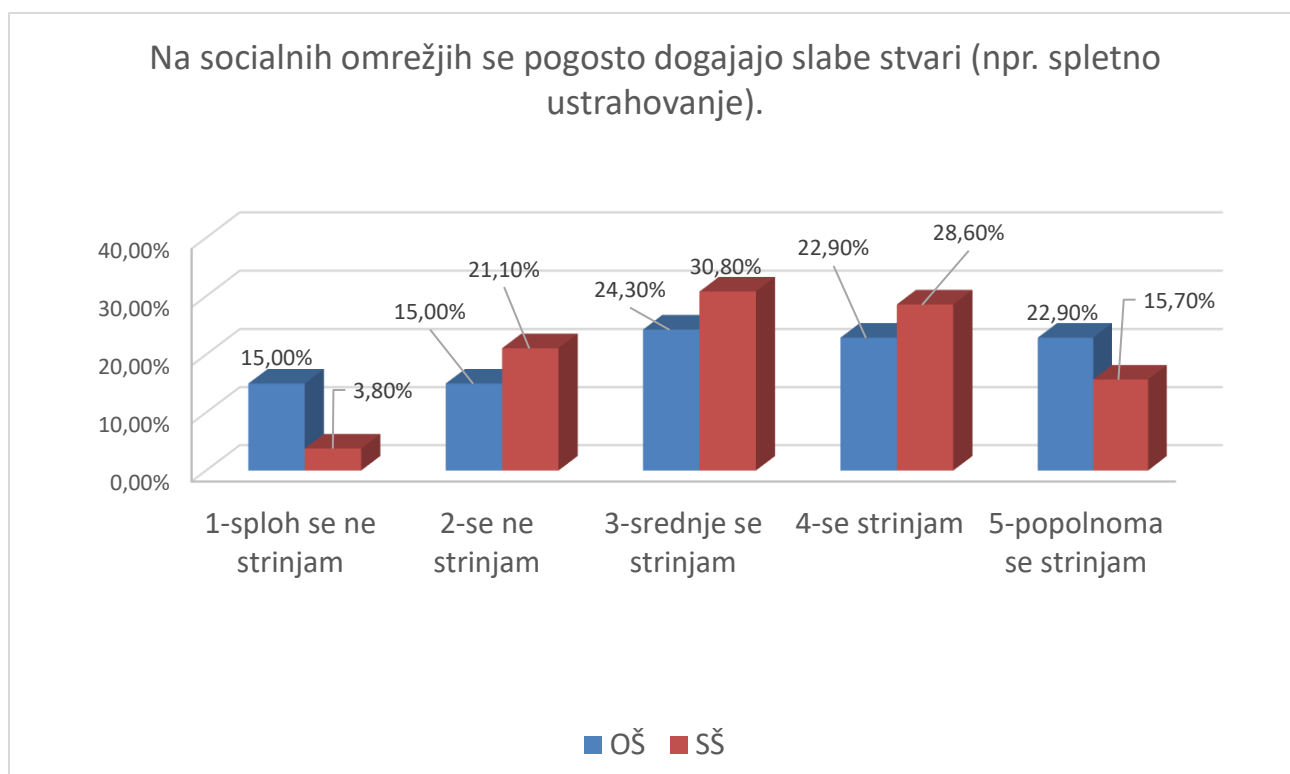
Iz grafikona 25 je razvidno, da je do največje razlike prišlo pri oceni 4 (se strinjam). To oceno je izbralo 40 % anketiranih srednješolcev in okrog 22 % anketiranih osnovnošolcev. Izračunano povprečje je višje pri srednješolcih.

Grafikon 26. Ocena anketirancev na trditvi, da ko sem na socialnih omrežjih, pozabim na čas.

Izračunano povprečje za osnovnošolce znaša 3,38 ; za srednješolce pa 3,28.

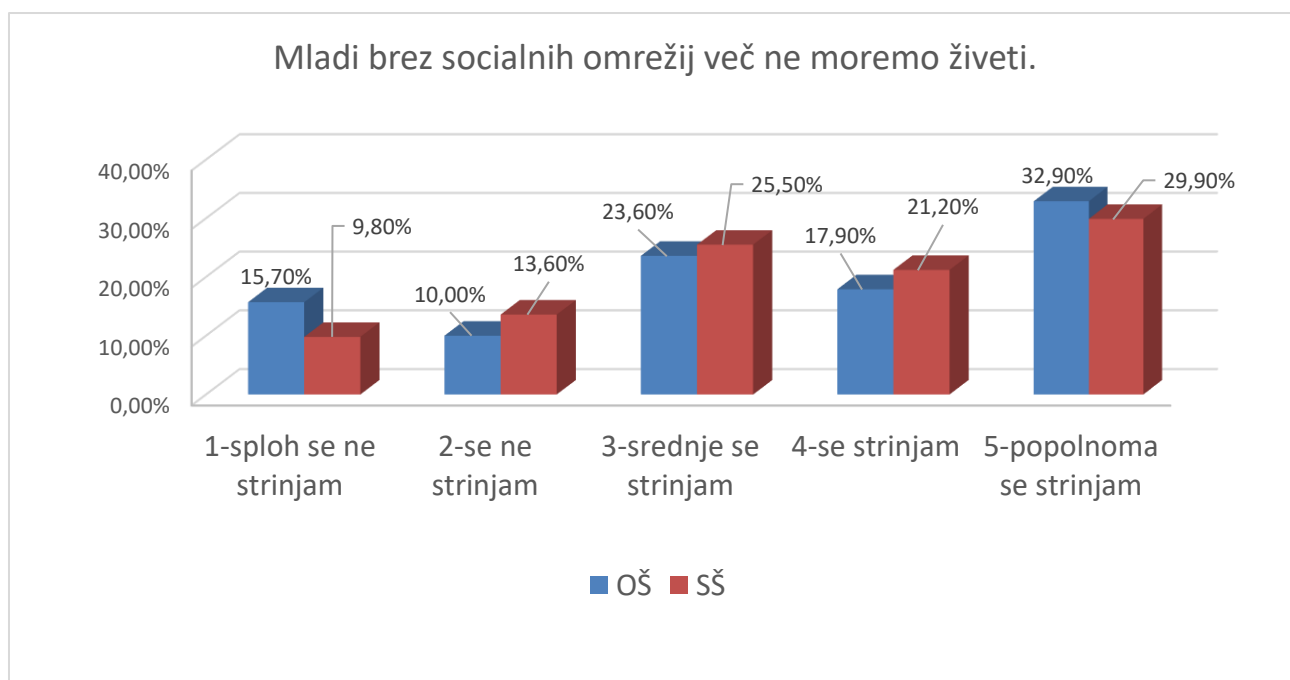
Grafikon 26 prikazuje, da sta obe anketirani skupini najpogosteje izbrali oceno 3 (srednje se strinjam) na trditvi, da ko so na socialnih omrežjih, pozabijo na čas. Povprečje je podobno, a nekoliko višje pri osnovnošolcih.

Grafikon 27. Ocena anketirancev na trditvi, da se na socialnih omrežjih pogosto dogajajo slabe stvari (npr. spletno ustrahovanje).

Izračunano povprečje za osnovnošolce znaša 3,24; za srednješolce pa 3,31.

Grafikon 27 kaže, da je na trditvi na socialnih omrežjih se pogosto dogajajo slabe stvari, do največje razlike prišlo pri oceni 1 (sploh se ne strinjam). To oceno so pogosteje izbrali osnovnošolci. Obe anketirani skupini pa sta najpogosteje izbrali oceno 3 (srednje se strinjam). Izračunano povprečje je nekoliko višje pri srednješolcih.

Grafikon 28. Ocena anketirancev na trditvi, da *mladi brez socialnih omrežij več ne moremo živeti*.

Izračunano povprečje za osnovnošolce znaša 3,42; za srednješolce pa 3,48.

Dobljeni rezultati kažejo (grafikon 28), da sta na trditvi, da *mladi več ne moremo živeti brez socialnih omrežij*, obe anketirani skupini najpogosteje izbrali oceno 5 (popolnoma se strinjam). Povprečje je zelo podobno in je okrog vrednosti 3,5.

Vprašanje 6 je bilo prav tako odprtega tipa in se je glasilo: ***Kako menite, da socialna omrežja vplivajo na življenje mladih?*** Vsebinsko podobne odgovore sva združila in preštela, kako pogosto so se pojavili.

Odgovori anketiranih osnovnošolcev so bili:

- Vplivajo slabo. (27 x)
- Vplivajo dobro. (27 x)
- Negativno, saj postanemo odvisni. (16 x)
- Vplivajo pozitivno, a hkrati tudi negativno. (16 x)
- Zaradi socialnih omrežij se s prijatelji manj družimo v živo. (8 x)

- Slabo, saj pozabimo na učenje, druženje, čas. (7 x)
- Sploh ne vplivajo. (5 x)
- Zelo vplivajo. (4 x)
- Pozitivno, saj lahko sklepamo dosti prijateljskih vezi. (3 x)
- Ne vem. (3 x)
- Negativno, saj nas odrivajo od realnega sveta. (1 x)
- Slabo, saj bi naredili vse za vsečke. (1 x)
- Negativno, saj mladi brez socialnih omrežij ne moremo več živeti. (1 x)
- Pozitivno, saj lahko izvemo, kaj se dogaja z mladimi po svetu. (1 x)

Odgovori anketiranih srednješolcev so bili:

- Včasih dobro, včasih slabo. (27 x)
- Dobro. (15 x)
- Negativno, zaradi socialnih omrežij se manj družim s svojimi prijatelji v živo. (14 x)
- Slabo. (12 x)
- Negativno, saj vse več ljudi postaja odvisnih od socialnih omrežij. (7 x)
- Negativno, saj bi ljudje naredili vse za vsečke. (1 x)
- Pozitivno, saj lahko izvemo, kaj se dogaja v zunanjem svetu. (3 x)
- Dobro, saj pomagajo pri razvijanju samopodobe. (3 x)
- Slabo, saj pozabimo na čas, učenje, druženje ... (1 x)
- Slabo, saj nas odrivajo od realnega sveta. (1 x)
- Zelo vplivajo. (2 x)
- Slabo, saj brez socialnih omrežij ne znamo več živeti. (1 x)
- Negativno, saj se ljudje ne zavedajo, kaj se dogaja okoli njih. (1 x)
- Zelo dobro, saj lahko sklepamo veliko novih prijateljskih vezi. (2 x)

4 DISKUSIJA

V sklopu najine raziskovalne naloge sva želela izvedeti več o spletnih socialnih omrežjih in kako vplivajo na življenje mladostnikov.

V raziskovalni nalogi sva si na podlagi strokovne literature kot tudi lastnih izkušenj zastavila 6 hipotez, ki jih bova na podlagi dobljenih rezultatov potrdila ali ovrgla.

Najina prva hipoteza se je glasila, **da več kot 80 % anketirancev (osnovnošolcev in srednješolcev) uporablja socialna omrežja.**

Dobljeni rezultati kažejo (grafikon 1), da velika večina najinih anketirancev uporablja socialna omrežja, saj je okrog 99 % anketirancev odgovorilo z **da**. Na podlagi dobljenih rezultatov lahko potrdiva prvo hipotezo, torej da več kot 80 % anketirancev (osnovnošolcev in srednješolcev) uporablja socialna omrežja.

Najina druga hipoteza se je glasila, **da srednješolci več časa dnevno preživijo na socialnih omrežjih kot osnovnošolci.**

Iz rezultatov (grafikon 2) sva ugotovila, da največ anketiranih osnovnošolcev preživi na socialnih omrežjih 1 – 2 uri na dan (okrog 33,57 %) in da največ anketiranih srednješolcev preživi več kot dve uri na dan na socialnih omrežjih (okrog 48,30 %). Na podlagi dobljenih rezultatov lahko potrdiva tudi drugo hipotezo, da je večina srednješolcev dlje časa na socialnih omrežjih kot osnovnošolci.

Najina tretja hipoteza se je glasila, **da več kot 80 % anketirancev (osnovnošolcev in srednješolcev) uporablja več različnih socialnih omrežij.**

Anketirance sva prosila, da ocenijo, kako pogosto uporabljajo različna socialna omrežja. Med njimi sva navedla Snapchat, Instagram, Facebook, Twitter, Viber, WhatsApp, Messenger in Tik tok. Iz grafikonov 3 – 10 vidimo njihove ocene o pogostosti uporabe le-teh. Iz omenjenih

grafikonov lahko razberemo, da anketirani osnovnošolci in srednješolci najpogosteje uporabljajo Snapchat in Instagram. Prav tako lahko vidimo, da srednješolci pogosteje uporabljajo Snapchat, Instagram, Facebook in Messenger kot osnovnošolci. Osnovnošolci pa večkrat uporabljajo Twitter, Viber, WhatsApp in Tik tok.

Naši rezultati se ujemajo z ugotovitvami drugih raziskovalcev (<https://safe.si/novice>), da je ena izmed najbolj razširjenih aplikacij Snapchat. Podobno kot v omenjeni raziskavi tudi naši rezultati kažejo priljubljenost Instagrama, Facebook Messenger pa naši anketiranci uporabljajo srednje pogosto. Najini anketiranci Viber uporabljajo bolj redko.

Na podlagi opisanih rezultatov lahko potrdiva tretjo hipotezo, da več kot 80 % anketirancev (osnovnošolcev in srednješolcev) uporablja več različnih socialnih omrežij.

Najina četrta hipoteza se je glasila, **da se osnovnošolci v primerjavi s srednješolci manj zavedajo morebitnih nevarnosti socialnih omrežij** (npr. razkrivanje in objava osebnih podatkov, fotografij, spletno nadlegovanje ...).

Predpostavila sva, da se srednješolci bolj zavedajo morebitnih nevarnosti na socialnih omrežjih, saj so starejši, imajo več izkušenj in so verjetno že večkrat slišali o morebitnih nevarnostih (na različnih delavnicah, predavanjih ...). V anketnem vprašalniku sva zastavila trditve o morebitnih nevarnostih in želela videti, koliko se bodo anketiranci z njimi strinjali.

Iz grafikona 11 vidimo, kako se anketirani skupini strinjata s tem, da ni nič narobe, če na socialnem omrežju sprejmejo prijateljstvo osebe, ki je ne poznajo. Tako vedenje na spletu je nevarno, saj ne moremo vedeti, kdo je v resnici avtor tega profila. Izračunano povprečje pri osnovnošolcih je 2,53 in pri srednješolcih je 2,84. Obe izračunani povprečji sta okrog ocene 3 (srednje se strinjam). Kljub temu je povprečje višje pri srednješolcih, kar pomeni, da se manj zavedajo te nevarnosti in verjetno tudi pogosteje na socialnem omrežju sprejmejo prijateljstvo osebe, ki je ne poznajo.

Iz grafikona 12 vidimo, kako se anketirani skupini strinjata s tem, da na socialnih omrežjih brez zadržkov objavljajo fotografije o sebi. Tako vedenje je tvegano, saj ni primerno objaviti vseh

slik o sebi (npr. fotografije v kopalkah ali spodnjem perilu ...). Izračunano povprečje pri osnovnošolcih je 2,09, pri srednješolcih pa 2,46. Povprečje je višje pri srednješolcih, kar pomeni, da se manj zavedajo te nevarnosti in imajo manj zadržkov pri objavljanju svojih fotografij. Iz grafikona lahko podrobneje vidimo, da se okrog 15 % srednješolcev in okrog 10 % osnovnošolcev strinja oziroma se popolno strinja s tem, da brez zadržkov objavljajo svoje fotografije. Meniva, da je takšno početje tvegano, saj bi lahko kdo te fotografije snel, jih predelal in jih ponovno objavil v drugačni obliki. Kot sva že napisala, se s tem tveganim dejanjem bolj strinjajo srednješolci, osnovnošolci pa so na tem področju bolj previdni.

Iz grafikona 13 lahko vidimo, kako se obe anketirani skupini strinjata s tem, da na socialnih omrežjih lahko brez zadržkov objavljamo fotografije in podatke svojih prijateljev. Tako vedenje ni dovoljeno, saj ne smemo širiti osebnih podatkov drugih oseb brez njihovega dovoljenja. Izračunano povprečje pri osnovnošolcih je 1,55 in pri srednješolcih 1,81. Povprečje je nižje pri osnovnošolcih, kar pomeni, da se s takim vedenjem manj strinjajo in so bolj previdni.

Zanimivo pa je, če primerjamo rezultate iz grafikona 12, da *ni nič narobe s tem, da na socialnem omrežju brez zadržkov objavljamo fotografije o sebi* ter rezultate grafikona 13 (*objava fotografij drugih oseb*), da je povprečje višje pri grafikonu 12 (*objava lastnih fotografij*). Iz tega lahko sklepamo, da so anketiranci bolj pazljivi pri objavljanju fotografij svojih prijateljev kot pri lastnih fotografijah.

S tem povezana je tudi trditev (grafikon 14), da *lahko na socialnih omrežjih napišejo vse, kar si mislijo (dobro in slabo)*. Polovica obeh anketiranih skupin je izbrala oceno 1 (sploh se ne strinjam). Izračunano povprečje pri osnovnošolcih je 1,92, pri srednješolcih pa 1,79. Povprečje je višje pri osnovnošolcih, kar pomeni, da se s takim vedenjem strinjajo nekoliko bolj kot srednješolci.

Zanimalo naju je tudi, kaj menijo anketiranci o tem, če bi simpatična neznana oseba zaprosila za osebne podatke. Dobljeni rezultati (grafikon 18) kažejo, da večina anketiranih osnovnošolcev in srednješolcev ne bi posredovala svojih osebnih podatkov. Ti rezultati so naju prijetno presenetili, saj kažejo na to, da so najini anketiranci na socialnih omrežjih previdni. Dejstvo je, da ne vemo, kdo se skriva za profilom neznane osebe, ki je v resnici ne poznamo. Ljudje s

slabimi nameni si lahko ustvarjajo lažne profile, da bi na ta način stopili v stik z mladimi. Povprečje je nekoliko višje pri srednješolcih (2,01), kar pomeni, da se s takšnim vedenjem nekoliko bolj strinjajo.

Iz grafikona 27 vidimo, kako se osnovnošolci in srednješolci strinjajo s tem, da se na socialnih omrežjih pogosto dogajajo slabe stvari (npr. spletno ustrahovanje). Izračunano povprečje pri osnovnošolcih je 3,24 in pri srednješolcih 3,31. Obe izračunani povprečji sta okrog ocene 3 (srednje se strinjam). Povprečje je višje pri srednješolcih, kar pomeni, da se s tem nekoliko bolj strinjajo. Iz grafikona pa tudi vidimo, da okrog 15 % osnovnošolcev meni, da se na socialnih omrežjih sploh ne dogajajo slabe stvari. Morda ti učenci niso doživeli na socialnih omrežjih nič slabega, zato se tudi ne zavedajo možnih nevarnosti.

Iz vseh opisanih rezultatov lahko vidimo, da ni prišlo do zelo velikih razlik med anketiranima skupinama (povprečja so podobna). Kljub temu se je pokazalo, da so srednješolci v nekaterih primerih manj previdni (objavljanje svojih in prijateljevih fotografij, sprejemanje prijateljstva neznanih oseb). Zato lahko ovrževa najino četrto hipotezo, saj srednješolci **niso** bolj previdni od osnovnošolcev.

Najina peta hipoteza se je glasila, **da imajo socialna omrežja pozitiven učinek na povezanost mladostnikov ter omogočajo hitro izmenjavo informacij.**

Iz grafikona 15 vidimo, kako se obe anketirani skupini strinjata s trditvijo, da si s pomočjo socialnih omrežjih najdejo nove prijatelje. Izračunano povprečje pri osnovnošolcih je 3,44 in pri srednješolcih 3,68. Povprečje je višje pri srednješolcih, kar pomeni, da se s to trditvijo bolj strinjajo kot osnovnošolci. Iz opisanih rezultatov lahko sklepamo, da tako osnovnošolci kot srednješolci menijo, da s pomočjo socialnih omrežjih lahko najdejo nove prijatelje. S tem se popolnoma strinja ena četrtna osnovnošolcev in nekoliko več kot ena petina srednješolcev.

V sodobnem svetu je prijateljstvo preko spleta ena od novih možnosti. Po najinem mnenju je to lahko nekaj pozitivnega, saj mladi, ki nimajo veliko prijateljev, lahko na ta način nekoga najdejo, s katerim si dopisujejo, kateremu lahko zaupajo ... S pomočjo socialnih omrežjih lahko najdemo tudi prijatelje iz drugih držav. Po najinem mnenju obstaja tudi negativna stvar tega, saj

ne vemo, kakšna je ta oseba v resnici, ker se lahko na socialnih omrežjih predstavlja drugače kot pa v realnem svetu. Prav tako smo prikrajšani za skupna doživetja (npr. obisk kina, kolesarjenje, sprehod, praznovanje rojstnega dne ...).

Iz grafikona 16 vidimo, kako se anketirani osnovnošolci in srednješolci strinjajo s tem, da smo z uporabo socialnih omrežjih lahko bolj povezani s svojimi prijatelji. Izračunano povprečje pri osnovnošolcih je 3,88 in pri srednješolcih 4,06. Obe izračunani povprečji sta okrog ocene 4 (se strinjam). Povprečje je spet višje pri srednješolcih, kar pomeni, da se s to trditvijo bolj strinjajo. Iz grafikona pa tudi vidimo, da se okrog 12 % anketiranih osnovnošolcev s to trditvijo ne strinja oziroma sploh ne strinja (oceni 1 in 2), medtem ko je samo okrog 5 % anketiranih srednješolcev izbralo enaki oceni. Socialna omrežja nam omogočajo povezovanje, saj se lahko z njihovo uporabo pogovarjamo, izmenjujemo fotografije, ustvarjamo skupine ... (npr. če smo s prijatelji skupaj v skupini na Snapchatu in smo na internetu, lahko praktično ves čas objavljamo, komentiramo in spremljamo, kaj prijatelji delajo).

Iz grafikona 21 vidimo, kako se obe anketirani skupini, torej osnovnošolci in srednješolci, strinjata s trditvijo, da si s pomočjo socialnih omrežij lahko hitro izmenjamo pomembne informacije s svojimi vrstniki. Izračunano povprečje pri osnovnošolcih je 3,69 in pri srednješolcih 4,21. Izračunano povprečje je višje pri srednješolcih, kar pomeni, da se s tem bolj strinjajo. Iz tega lahko tudi predpostavljamo, da si srednješolci večkrat izmenjajo pomembne informacije s svojimi vrstniki preko socialnih omrežjih kot pa osnovnošolci. Oceno 5 (popolnoma se strinjam) in oceno 4 (se strinjam) je namreč izbralo kar 82 % anketiranih srednješolcev in okrog 60 % anketiranih osnovnošolcev.

Tudi s sošolci uporabljamo socialna omrežja v ta namen, da se recimo obveščamo o stvareh, ki se dogajajo v šoli ali pa v prostem času (npr. kaj moramo prinesiti za tehniški dan).

Iz grafikona 25 vidimo, kako se osnovnošolci in srednješolci strinjajo s tem, da jim socialna omrežja pomagajo pri učenju (npr. pošiljanje zapiskov...). Izračunano povprečje pri osnovnošolcih je 3,42 in pri srednješolci 3,91. Povprečje je ponovno višje pri srednješolcih, kar pomeni, da se s tem bolj strinjajo. Ta rezultat naju ni presenetil, saj meniva, da si srednješolci večkrat pošiljajo zapiske kot pa osnovnošolci. Oceno 4 (se strinjam) in pa 5 (se popolnoma

strinjam) je izbralo skoraj tri četrtine anketiranih srednješolcev (okrog 72 %), enaka odgovora pa je izbrala polovica anketiranih osnovnošolcev (okrog 51 %). Oba imava starejše brate v srednji šoli in vidiva, da si večkrat med seboj pošiljajo zapiske.

Na podlagi dobljenih rezultatov, lahko potrdiva peto hipotezo, **da imajo socialna omrežja pozitiven učinek na povezanost mladostnikov ter omogočajo hitro izmenjavo informacij.**

Najina šesta hipoteza se je glasila, **da imajo socialna omrežja negativne vplive (spori med prijatelji, manj učenja, manj druženja v živo, ustrahovanje ...).**

Iz grafikona 17 lahko vidimo, kako se obe anketirani skupini, torej osnovnošolci in srednješolci, strinjata s tem, da na socialnih omrežjih pogosto prihaja do sporov med prijatelji. Izračunano povprečje pri osnovnošolcih je 2,96 in pri srednješolcih 3,03 in ni prišlo do večje razlike med anketiranima skupinama. Najpogostejša ocena obeh anketiranih skupin je torej 3 – srednje se strinjam. Oceno 1 (*sploh se ne strinjam*) in pa 2 (*se ne strinjam*) je izbralo okrog 33 % anketiranih osnovnošolcev in okrog 32 % anketiranih srednješolcev. Okrog 30 % anketiranih srednješolcev in 28 % anketiranih osnovnošolcev pa se z omenjeno trditvijo strinja oziroma popolnoma strinja. Na podlagi dobljenih rezultatov lahko sklepava, da na socialnih omrežjih prihaja do sporov med prijatelji, vendar to ni zelo pogosto.

Zanimalo naju je tudi, ali se mladi zaradi uporabe socialnih omrežjih manj družijo s svojimi prijatelji »v živo«. Rezultati kažejo (grafikon 22), da se najini anketiranci s to trditvijo manj strinjajo, saj je povprečje pri obeh anketiranih skupinah okrog 2,5. Ta rezultat se nama zdi pozitiven, saj je pomembno, da preživljamo čas s svojimi prijatelji, se družimo, igramo športne igre ... in ne bi bilo dobro, če bi zaradi socialnih omrežjih tega bilo manj.

Zanimalo naju je tudi, ali mladi na socialnih omrežjih drugim kažejo svoje imetje (npr. nova oblačila, ura, telefon ...) Dobljeni rezultati (grafikon 24) kažejo, da se približno ena četrtnina anketiranih osnovnošolcev in ena četrtnina srednješolcev s takim vedenjem strinja oz. se popolnoma strinja. Izračunano povprečje za vse anketirance je podobno med osnovnošolci in srednješolci in je okrog vrednosti 3, kar pomeni, da se anketiranci s tem srednje strinjajo.

Osebnostno meniva, da razkazovanje imetja na socialnih omrežjih ni primerno, saj lahko nastane ljubosumje med osebami, lahko dobijo idejo, da bi jim to vzeli, začnejo govoriti grdo o njih ...

Iz grafikona 23 lahko vidimo, kako se anketirani osnovnošolci in srednješolci strinjajo s trditvijo, da se zaradi uporabe socialnih omrežij manj učijo za šolo. Izračunano povprečje pri osnovnošolcih je 2,57 in pri srednješolcih 3,00. Izračunano povprečje je spet višje pri srednješolcih, kar pomeni, da se s tem bolj strinjajo, torej se zaradi socialnih omrežij učijo manj kot pa osnovnošolci. Tudi to naju ni presenetilo, saj srednješolci več časa preživijo na socialnih omrežjih in s tem manj časa porabijo za učenje. Eden od možnih razlogov je tudi ta, da verjetno starši bolj kontrolirajo in nadzorujejo osnovnošolce kot srednješolce. Zato se lahko zgodi, da srednješolci več časa uporabljajo socialna omrežja in se manj učijo.

Zgoraj opisane rezultate lahko povežemo z rezultati na trditvi, *ko sem na socialnih omrežjih, pozabim na čas*. Rezultati (grafikon 26) kažejo, da je povprečje pri obeh anketiranih skupinah podobno in je med ocenama 3 in 4. Anketiranci se torej s tem v večji meri strinjajo. Verjetno se vsakemu lahko tudi kdaj zgodi, da ima namen npr. na Snapchatu poslati prijateljem samo eno sliko in ob tem mimogrede pregleda »storyje« svojih prijateljev ter tako porabi bistveno več časa, kot je načrtoval. Zato meniva, da je potrebno biti previden, saj se na socialnih omrežjih vedno nekaj novega dogaja, kar nas pritegne in nam lahko vzame veliko časa.

Zanimivi so tudi odgovori anketirancev na trditvi, *da mladi brez socialnih omrežij ne moremo več živeti*. S to trditvijo se strinja oziroma popolnoma strinja skoraj polovica anketiranih srednješolcev in osnovnošolcev (grafikon 28). Izračunano povprečje je pri obeh anketiranih skupinah okrog 3,5. Ti rezultati kažejo na to, da so socialna omrežja mladim zelo pomembna, da so del njihovega vsakdana in da so na nek način tudi od njih odvisni.

Pri odgovorih na zadnje vprašanje v anketnem vprašalniku (Kako menite, da socialna omrežja vplivajo na življenje mladih?) vidimo, da so anketiranci izpostavili pozitivne kot tudi negativne vplive. Pri osnovnošolcih je bilo naštetih več negativnih vplivov, npr. lahko postanemo odvisni, manj časa za prijatelje, učenje, druženje, odvisnost od všečkov, beg od realnega sveta ... Med pozitivnimi pa so osnovnošolci izpostavili možnost, da se sklepa veliko prijateljskih vezi in obveščenost o dogajanju po svetu. Srednješolci so odgovorili podobno, le da se nekateri

odgovori pogosteje pojavljajo (npr. manj druženja s prijatelji). Zanimivo pa je, da so trije srednješolci zapisali, da socialna omrežja pomagajo pri razvijanju samopodobe.

Na podlagi dobljenih rezultatov lahko potrdiva šesto hipotezo, da imajo socialna omrežja lahko negativne vplive (spori med prijatelji, manj učenja, manj druženja v živo, ustrahovanje ...). Pomembno se nama zdi, da se mladi zavedamo tako prednosti kot tudi nevarnosti socialnih omrežij.

Zanimalo naju je tudi, kaj anketiranci menijo o tem, če je narobe, da uporabljajo socialna omrežja pred zakonsko dovoljeno starostjo. Izračunano povprečje pri osnovnošolcih je 2,92 in pri srednješolcih 2,99. Povprečje je zelo podobno pri obeh anketiranih skupinah, eni in drugi se srednje strinjajo s tem, da je narobe, da uporabljati socialna omrežja pred zakonsko dovoljeno starostjo. Iz primerov, ki jih midva pozna, pa veva, da žal veliko mladih zakonsko predpisane starostni ne upošteva.

Grafikon 20 prikazuje strinjanje anketirancev s trditvijo, *da je dobro imeti časovno omejitev glede uporabe socialnih omrežij*. Anketirani srednješolci so pogosteje izbrali oceni 3 – srednje se strinjam in 4 – se strinjam, osnovnošolci pa so pogosteje izbrali oceno 3 – srednje se strinjam. Izračunano povprečje je nekoliko višje pri osnovnošolcih, kar pomeni, da se s to trditvijo bolj strinjajo kot srednješolci. Do večje razlike je prišlo pri oceni 5 – popolnoma se strinjam, ki so jo pogosteje izbrali osnovnošolci (razlika je okoli 12%). Časovno omejitev na socialnih omrežjih je smiselno imeti, saj če nimamo nadzora nad uporabo, lahko postanemo odvisni oz. zasvojeni s socialnimi omrežji. Tega se delno zavedajo tudi najini anketiranci.

5 ZAKLJUČEK

V sklopu najine raziskovalne naloge sva pridobila veliko novega (teoretičnega in empiričnega) znanja o spletnih socialnih omrežjih. Spoznala sva tudi, kako vplivajo socialna omrežja na življenje mladih in kakšne posledice lahko imajo spletna socialna omrežja. Zato sva vesela, da sva se lotila te raziskovalne naloge, saj sva tako našla odgovore tudi na nekatera najina vprašanja, dobila pa sva tudi zelo koristne smernice za življenje.

Na podlagi empiričnega dela raziskovalne naloge sva prišla do sledečih spoznanj in zaključkov:

- da velika večina anketirancev uporablja socialna omrežja;
- da srednješolci preživijo dlje časa na socialnih omrežjih kot osnovnošolci;
- da večina anketirancev uporablja različna socialna omrežja;
- da je med najbolj uporabljenimi aplikacijami Snapchat;
- najmanj pogosto se med socialnimi omrežji uporablja Viber;
- da so srednješolci v nekaterih primerih manj previdni na socialnih omrežjih kot osnovnošolci (objavljanje svojih in prijateljevih fotografij, sprejemanje prijateljstva neznanih oseb);
- da obe anketirani skupini vidita pozitivne vplive socialnih omrežij (npr. da si lahko s pomočjo socialnih omrežij najdejo nove prijatelje, hitra izmenjava pomembnih informacij s svojimi vrstniki);
- da se obe anketirani skupini strinjata z možnimi negativnimi vplivi socialnih omrežij (lahko prihaja do sporov med prijatelji, dogajajo se lahko slabe stvari –ustrahovanje ...);
- da se obe anketirani skupini strinjata s tem, da brez socialnih omrežij mladi ne morejo živeti.

Dobljeni rezultati kažejo, da socialna omrežja lahko vplivajo na življenje mladih tako pozitivno kot tudi negativno, in da se mladi do določene mere tega zavedajo. Socialna omrežja mladi uporabljajo v vsakdanji rutini, komunikaciji ...

Vsekakor pa želiva, da bi mladi znali pravilno in v določenih mejah uporabljati socialna omrežja, da ne bi postali od njih odvisni. Strokovnjaki društva Logout priporočajo, da bi naj mladi (stari od 11 do 14 let) uporabljali elektronske naprave približno 1 uro na dan. Zanimariti pa ne smemo tudi drugih področij življenja, prostochasne aktivnosti, delo za šolo... Zato bi si želela, da bi najina raziskovalna naloga pomagala učencem, njihovim staršem, pedagoškim delavcem in strokovnjakom, ki se ukvarjajo s kvalitetnim preživljanjem prostega časa.

Ker se lahko v težavah zaradi zasvojenosti ali prekomerne uporabe socialnih omrežij najdemo tudi osnovnošolci, bova najino raziskovalno nalogo predstavila sošolcem pri razrednih urah. Najina želja je, da jih opozoriva na nevarnosti socialnih omrežij in na previdnost pri uporabi le-teh. Povzetek najine raziskovalne naloge pa bomo objavili tudi na spletni strani naše šole.

Za nadaljnje raziskovanje pa bi bilo zanimivo raziskati, kako je z uporabo socialnih omrežij pri starejših ljudeh, saj nekatere raziskave kažejo, da tudi starejši ljudje čedalje pogosteje uporabljajo socialna omrežja in kako to lahko vpliva na družinsko življenje.

6 LITERATURA

- Kitel, T. (2018). *Lažne novice na socialnih omrežjih – oblikovanje, širjenje in vpliv na družbo* (diplomska naloga). Dostopno na: <https://core.ac.uk/download/pdf/161591948.pdf>, sneto dne: 25. 5. 2020.
- Marković, M. (2014). *Pogostost uporabe spleta in socialnih omrežij, zadovoljstvo z življenjem in depresivnost pri slovenski mladini* (magistrsko delo). Dostopno na: <https://dk.um.si/Dokument.php?id=63480>, sneto dne: 26. 5. 2020.
- Peršič, T. (2012). *Vplivi spletnih socialnih omrežij na medosebne odnose med mladimi* (diplomska naloga). Dostopno na: http://www.fuds.si/sites/default/files/diploma_0.pdf, sneto dne: 15. 10. 2019.
- *Razširjenost družabnih omrežij in aplikacij za sporočanje med mladostniki v Sloveniji* (februar, 2018). Dostopno na: <https://safe.si/novice/razsirjenost-druzabnih-omrezij-in-aplikacij-za-sporocanje-med-mladostniki-sloveniji>, sneto dne: 10. 10. 2019.
- *Socialna omrežja* Dostopno na: <https://www.spletni-uspeh.si/socialna-omrezja/>, sneto dne: 17.10.2019.
- Vincelj, A. M., Zuka, M., Žekš A. (2011) *Vplivi socialnih omrežij na osnovnošolce* (raziskovalna naloga) Dostopno na: <https://www.knjiznica-celje.si/raziskovalne/4201103820.pdf>

VIR NASLOVNE FOTOGRAFIJE:

- Dostopno na: <http://www.politikis.si/2019/09/socialna-omrezja-in-njihov-potencial/>, sneto dne: 11. 12. 2019

7 PRILOGA

- Priloga 1: Anketni vprašalnik o uporabi in vplivu socialnih omrežij (oblika za učence).
- Priloga 2: Anketni vprašalnik o uporabi in vplivu socialnih omrežij (oblika za srednješolce).

ANKETNI VPRAŠALNIK O UPORABI IN VPLIVU SOCIALNIH OMREŽIJ

(oblika za učence)

Pozdravljeni, sva Zoja Hanc in Nejc Mencigar iz 7. razreda OŠ SVETI JURIJ. Delava raziskovalno nalogo na temo *vplivi socialnih omrežij na mlade*. V veliko pomoč nama bo, če izpolniš najin anketni vprašalnik, ki je anonimen. Pri odgovarjanju bodi iskren. Že vnaprej se ti zahvaljujemo za tvoj čas in odgovore.

Spol (obkroži): Ž M

Razred (obkroži): 6. 7. 8. 9. razred

1. Ali uporabljaš socialna omrežja? (Obkroži ustrezen odgovor.) DA. NE.
2. Koliko časa dnevno preživiš na socialnih omrežjih? (Obkroži ustrezen odgovor.)
a) Nič. b) Do pol ure na dan. c) Od pol ure do 1 uro na dan. d) 1 do 2 uri na dan.
e) Več kot 2 uri na dan. Prosim, napišite, koliko: _____ ur na dan.
3. Kje uporabljaš socialna omrežja? (Prosim, napiši.)

-
4. Z ocenami od 1 do 5 oceni, **kako pogosto** uporabljaš spodaj naštetih socialna omrežja. Svojo oceno označi z X v ustreznem okvirčku.

Socialno omrežje	Ocena 1 (nikoli)	Ocena 2 (redko)	Ocena 3 (včasih)	Ocena 4 (pogosto)	Ocena 5 (zelo pogosto)
Snapchat					
Instagram					
Facebook					
Twitter					
Viber					
WhatsApp					
Messenger					
Tik tok					
Drugo (Prosim, napiši.):					

5. V nadaljevanju je naštetih nekaj trditev o uporabi socialnih omrežij. Za vsako od njih oceni, **koliko se strinjaš z njo** (uporabi ocene od 1 – sploh se ne strinjam do 5 – popolnoma se strinjam).

TRDITEV	Ocena 1 - sploh se ne strinjam	Ocena 2 - se ne strinjam	Ocena 3 - srednje se strinjam	Ocena 4 - se strinjam	Ocena 5 - popolnoma se strinjam
1. Nič ni narobe s tem, da na socialnem omrežju sprejemam prijateljstvo osebe, ki je ne poznam.					
2. Na socialnih omrežjih brez zadržkov objavljam fotografije o sebi.					

3. Na socialnih omrežjih lahko brez zadržkov objavljam fotografije in podatke svojih prijateljev.					
4. Na socialnih omrežjih lahko napišem o drugih osebah vse, kar si mislim (dobro in slabo).					
5. S pomočjo socialnih omrežij si lahko najdem nove prijatelje.					
6. Z uporabo socialnih omrežij smo lahko bolj povezani s svojimi prijatelji.					
7. Na socialnih omrežjih pogosto prihaja do sporov med prijatelji.					
8. Če bi me simpatičen/-o fant/dekle zaprosil/-o za moje osebne podatke po socialnih omrežjih, bi mu/ji poslal/-a.					
9. Nič ni narobe, če uporabljamo socialna omrežja pred zakonsko dovoljeno starostjo.					
10. Dobro je imeti časovno omejitve (npr. od staršev), kako dolgo lahko uporabljamo socialna omrežja.					
11. S pomočjo socialnih omrežij lahko hitro izmenjam pomembne informacije s svojimi vrstniki.					
12. Zaradi uporabe socialnih omrežij se manj družim s svojimi prijatelji »v živo«.					
13. Zaradi uporabe socialnih omrežij se manj učim za šolo.					
14. S pomočjo socialnih omrežij lahko drugim pokažem svoje imetje (npr. nova oblačila, ura, telefon ...).					
15. Socialna omrežja mi pomagajo pri učenju (npr. pošiljanje zapiskov ...).					
16. Ko sem na socialnih omrežjih, pozabim na čas.					
17. Na socialnih omrežjih se pogosto dogajajo slabe stvari (npr. spletno ustrahovanje).					
18. Mladi brez socialnih omrežij več ne moremo živeti.					

6. Kako menite, da socialna omrežja vplivajo na življenje mladih? (Prosim, zapišite na črto.)

Hvala za vaš čas in vaše odgovore.

ANKETNI VPRAŠALNIK O UPORABI IN VPLIVU SOCIALNIH OMREŽIJ (oblika za srednješolce)

Pozdravljeni, sva Zoja in Nejc iz 7. razreda OŠ SVETI JURIJ. Delava raziskovalno nalogo na temo *vplivi socialnih omrežij na mlade*. V veliko pomoč nama bo, če izpolnite najin anketni vprašalnik, ki je anonimen. Pri odgovarjanju bodite iskreni. Že vnaprej se vam zahvaljujemo za vaš čas in odgovore.

Spol (obkroži): Ž M

Letnik (obkroži): 1. 2. 3. 4.

1. Ali uporabljaš socialna omrežja? (Obkroži ustrezen odgovor.) DA. NE.

2. Koliko časa dnevno preživiš na socialnih omrežjih? (Obkroži ustrezen odgovor.)

b) Nič. b) Do pol ure na dan. c) Od pol ure do 1 uro na dan. d) 1 do 2 uri na dan.

e) Več kot 2 uri na dan. Prosim, napišite, koliko: _____ ur na dan.

3. Kje uporabljaš socialna omrežja? (Prosim, napiši.)

4. Z ocenami od 1 do 5 oceni, **kako pogosto** uporabljaš spodaj naštetih socialnih omrežij. Svojo oceno označi z X v ustreznem okvirčku.

Socialno omrežje	Ocena 1 (nikoli)	Ocena 2 (redko)	Ocena 3 (včasih)	Ocena 4 (pogosto)	Ocena 5 (zelo pogosto)
Snapchat					
Instagram					
Facebook					
Twitter					
Viber					
WhatsApp					
Messenger					
Tik tok					
Drugo (prosim, napiši):					

5. V nadaljevanju je naštetih nekaj trditev o uporabi socialnih omrežij. Za vsako od njih oceni, **koliko se strinjaš z njo** (uporabi ocene od 1 – sploh se ne strinjam do 5 – popolnoma se strinjam).

TRDITEV	Ocena 1 - sploh se ne strinjam	Ocena 2 - se ne strinjam	Ocena 3 - srednje se strinjam	Ocena 4 - se strinjam	Ocena 5 - popolnoma se strinjam
1. Nič ni narobe s tem, da na socialnem omrežju sprejemam prijateljstvo osebe, ki je ne poznam.					
2. Na socialnih omrežjih brez zadržkov objavljam fotografije o sebi.					

3. Na socialnih omrežjih lahko brez zadržkov objavljam fotografije in podatke svojih prijateljev.					
4. Na socialnih omrežjih lahko napišem o drugih osebah vse, kar si mislim (dobro in slabo).					
5. S pomočjo socialnih omrežij si lahko najdem nove prijatelje.					
6. Z uporabo socialnih omrežij smo lahko bolj povezani s svojimi prijatelji.					
7. Na socialnih omrežjih pogosto prihaja do sporov med prijatelji.					
8. Če bi me simpatičen/-o fant/dekle zaprosil/-o za moje osebne podatke po socialnih omrežjih, bi mu/ji poslal/-a.					
9. Nič ni narobe, če uporabljamo socialna omrežja pred zakonsko dovoljeno starostjo.					
10. Dobro je imeti časovno omejitve (npr. od staršev), kako dolgo lahko uporabljamo socialna omrežja.					
11. S pomočjo socialnih omrežij lahko hitro izmenjam pomembne informacije s svojimi vrstniki.					
12. Zaradi uporabe socialnih omrežij se manj družim s svojimi prijatelji »v živo«.					
13. Zaradi uporabe socialnih omrežij se manj učim za šolo.					
14. S pomočjo socialnih omrežij lahko drugim pokažem svoje imetje (npr. nova oblačila, ura, telefon ...).					
15. Socialna omrežja mi pomagajo pri učenju (npr. pošiljanje zapiskov ...).					
16. Ko sem na socialnih omrežjih, pozabim na čas.					
17. Na socialnih omrežjih se pogosto dogajajo slabe stvari (npr. spletno ustrahovanje).					
18. Mladi brez socialnih omrežij več ne moremo živeti.					

6. Kako menite, da socialna omrežja vplivajo na življenje mladih? (Prosim, zapišite na črto.)

Hvala za vaš čas in vaše odgovore.